

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -03- 09	
Dnr	Rnr

KS20150329

2015-03-09
Tjänsteskrivelse

Dnr KS 15/70

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Årsrapport 2014 för Telge

Dnr KS 15/70

Sammanfattning av ärendet

Enligt ägardirektiv till Telge ska en rapport årligen lämnas till kommunfullmäktige över det gångna året. Rapporten ska bland annat innehålla en uppföljning av ägardirektiven, uppgifter om den ekonomiska utvecklingen, konkurrensläget, miljöarbetet mm.

Styrelsen för Telge hanterade ärendet vid sitt sammanträde den 6 mars och beslutade att godkänna Årsrapporten för 2014 och överlämna den till kommunstyrelsen för vidare hantering i kommunfullmäktige. Årsrapporten för 2014 bifogas denna skrivelse.

Kommunstyrelsen föreslås nu godkänna årsrapporten. I kommunfullmäktige anmäls därefter årsrapporten och brukar efter debatt, läggas till handlingarna.

Beslutsunderlag

1. Förvaltningens tjänsteskrivelse 2015-03-09
2. Årsrapport för Telge 2014

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsens beslut

Årsrapporten för Telge 2014 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Stefan Holmmark
Koncernchef

Årsrapport för Telge 2014

Detta är årsrapporten för Telgekoncernens tionde verksamhetsår.

Godkänd av koncernstyrelsen 2015-03-06.

Innehållsförteckning

FÖRORD	3
1. EKONOMISK UTVECKLING	5
2. KONKURRENSLÄGET OCH OMVÄRLDSANALYS	10
3. PRISNIVÅER	25
4. UPPFÖLJNING AV ÄGARDIREKTIVEN	28
6. UTVECKLING AV KOMPETENS- OCH MEDARBETARFRÅGOR	58
7. UPPFÖLJNING AV TILLÄMPLIGA POLICYS ANTAGNA AV KOMMUNFULLMÄKTIGE	62
8. ÖVRIGT FÖR ÄGAREN VÄSENTLIGA FÖRHÅLLANDEN	68
BILAGA 1. UPPFÖLJNING 2014 AV MILJÖPROGRAM SAMT KLIMATSTRATEGI OCH ENERGIPLAN FÖR SÖDERTÄLJE KOMMUN 2013-2016	69

Förord

Södertälje är en speciell stad på många sätt. Vi har speciella utmaningar, inte minst när många människor på flykt söker sig hit. Staden växer och vi behöver hitta kostnadseffektiva sätt att kunna ge alla ett bra liv här, med den bekvämlighet som vi så lätt tar för given.

Speciella utmaningar kräver speciella lösningar, med fokus på att stärka Södertälje som stad och region. Telgekoncernen är en viktig pusselbit i det arbetet. Genom att erbjuda våra medborgare de tjänster och produkter de behöver, till ett bra pris och med rätt kvalitet, bidrar bolagskoncernen till att Södertälje blir en bra plats att bo, verka och leva på.

I denna Telgekoncernens *”Årsrapport till kommunfullmäktige för verksamhetsåret 2014”* redovisas hur koncernen arbetar för långsiktig hållbarhet, såväl ekonomiskt som socialt och ekologiskt.

Efter tio år som koncern redovisas ett rekordresultat. Genom att arbeta aktivt med att öka kassaflödet, hitta synergier och effektiviseringsvinster går koncernen mot en långsiktigt hållbar ekonomi, där den egna verksamheten kan drivas och nödvändiga investeringar göras utan att koncernskulden ökar.

Fokus under året har varit att fortsätta arbeta med att stärka kassaflödet och att minska den totala låneskulden per capita. Det har lyckats, samtidigt som ytterligare amorteringar och investeringar har genomförts. Nu fortsätter arbetet att ytterligare stärka ekonomin för att säkra den framtida utvecklingen av verksamheterna till förmån för medborgarna. Fler synergier finns fortfarande att hämta i koncernen, vilket är nödvändigt för att säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet.

Nedan följer några exempel på hur Telgekoncernen har bidragit till ett attraktivt och hållbart Södertälje under 2014.

- Kommunstyrelsen gav stadsdirektören i uppdrag att tillsammans med koncernchefen undersöka för- och nackdelar med en ny struktur för koncernen samt att ta fram ett förslag på en organisation indelad i affärsområden. Det arbetet har tagit mycket tid och kraft och pågår fortfarande, med fokus på att skapa en ekonomiskt hållbar koncern som kan leverera på ägardirektiverna under lång tid framåt.
- Telge Fastigheter arbetade under året tillsammans med Telge Återvinning i ett projekt för att införa sopsortering i skolor och förskolor och en standard för källsortering togs fram - Miljönären. Nu fortsätter arbetet med att införa Miljönären i alla skolor och förskolor.
- Telge Fastigheter har mycket bra butikslägen i centrum och närförortscentra. Efterfrågan på butikslokaler i centrum var större under 2014 och bolaget står sig väl i konkurrensen då varuhuset Kringlan är upprustat och upprustningen av Lunagallerian snart är färdig.
- En stor del av Södertäljes befolkning bor i Telge Bostäders lägenheter. Under 2014 färdigställdes kvarteret Lampan med 105 hyresrätter. Med hjälp av effektiv marknadsföring har alla lägenheter blivit uthyrda. Inflyttning har skett i omgångar under året.
- Telge Hovsjö har fortsatt utveckla bostadsområdet och stärka de boende, bland annat genom aktiviteter som Läxhjälpen, sommarskola med Hovsjösommar och aktiviteter med Hovsjöskolan. Genom aktiviteter, involvering och samarbeten minskas utanförskap,

kriminalitet och arbetslöshet. Hovsjö Hub har fortsatt utvecklas under året och skapar ett levande centrum.

- Telge Nät ansvarar för försörjningen av el, vatten och värme till kommuninvånare och företag. Under året har bland annat energin från Järna Panncentral producerats med cirka 80 procent biobränsle. En plan för hur Järna Panncentral ska vara fossilfri 2016 är under framtagande.
- Telge Återvinning sköter sophämtningen och återvinningen i kommunen. Under året ökade mängden gröna påsar som sorterades i den optiska anläggningen och bolaget kunde leverera cirka 5 500 ton slurry till biogasproduktion. Dessutom producerades Närmare 14 500 ton anläggningsjord bestående av återvunnet material.
- Tom Tit har under året ökat besöksantalet och överskred sin plan. Besökarna har uppskattat den kvalitetsökning som har uppnåtts genom att arbeta med en maximal upplevelse. Ett samarbete med Cirkus Cirkör under året rönt stor uppmärksamhet.
- Genom Telge Tillväxt har 152 arbetslösa Södertäljeungdomar mellan 18 år och 24 år fått jobb eller börjat studera under 2014. Samtidigt ger Telge Tillväxt företag i Södertälje möjlighet att aktivt ta ett samhällsansvar genom att ge en ung människa en första upplevelse av en riktig arbetsplats.
- Södertälje Hamn har efter några svåra år börjat ta tillbaka sin position som ett logistiknav nära Stockholm. Vd Erik Froste har aktivt framfört sjöfarten och Södertälje Hamn som ett miljöriktigt transportalternativ. Noteras kan till exempel en ökning av byggmaterial per båt eller tåg, som lastas om till lastbil för den sista transportsträckan.
- Telge Energi och Telge Kraft gjorde båda mycket bra resultat 2014 och ger därmed koncernen en rejäl skjuts. Telge Energi har under året fortsatt sin kamp för klimatet och ren el, bland annat genom att vara först i landet med att erbjuda elavtal över disk på Pressbyrå och 7-Eleven. Allt för att göra det så enkelt som möjligt för alla att byta till ett rent elavtal. Telge Krafts försäljning av miljömärkt el ökade ytterligare och bidrog till god lönsamhet.
- Tillsammans med de klubbar och föreningar som Telge sponsrar ordnades Sommarskoj och Sportlovsdagarna även 2014. Närmare 2000 barn och ungdomar fick här möjlighet att prova på bland annat olika idrotter och teater.

Boel Godner
Ordförande

Stefan Hollmark
VD

1. Ekonomisk utveckling

Som vanligt redovisas verksamheten för hela den kommunala bolags-koncernen, alltså även inklusive moderbolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB (SKF) som äger Telge (i Södertälje) AB, eftersom det ger en mer rättvisande bild av hela det ekonomiska läget för koncernen ur ett ägarperspektiv för Södertälje Kommun.

För 2014 redovisar koncernen ett resultat före skatt som uppgår till 413,6 mkr (216,1 mkr). Siffror inom parentes avser budget 2014. Det är ett rekordresultat och kan jämföras med fjolårets 264,9 mkr. Resultatet efter skatt uppgår till 343,4 mkr mot fjolårets 192,2 mkr. Av årets skattekostnad på 70,2 mkr kommer koncernen betala 2,0 mkr medan resterande 61,2 är en beräknad uppskjuten skatt.

Koncernen har även nått det finansiella målet att minska nettokoncernskulden per invånare. Koncernen amorterade 326,3 mkr på låneskulden till kommunen. Det är andra året i rad som en amortering sker. Totalt har över en miljard amorterats under 2013 och 2014. Detta har varit möjligt genom ett förbättrat resultat, en återhållsam investeringstakt och försäljningar av hyresfastigheter.

Koncernens resultat	t o m december 2014				Helår	
	Utfall	Budget	Avv.	Föreg. år	Utfall 2013	Budget 2014
Mkr						
Koncernens rörelseresultat	682,2	574,8	107,4	510,7	510,7	574,8
Finansnetto	-343,5	-394,7	51,2	-476,0	-476,0	-394,7
Koncernreserv		-50,0	50,0			-50,0
Koncernens operativa resultat	338,7	130,1	208,6	34,7	34,7	130,1
Reavinster-/förluster försäljningar	109,5	86,0	23,5	225,2	225,2	86,0
Försäkringsersättning	11,7		11,7	48,7	48,7	
Utrangering			0,0	-23,0	-23,0	
Nedskrivningar/återläggning	-46,3		-46,3	-20,7	-20,7	
Koncernens resultat före skatt	413,6	216,1	197,5	264,9	264,9	216,1
Uppskjuten skatt	-70,2	-6,9		-72,7	-72,7	-6,9
Koncernens resultat	343,4	209,2	134,2	192,2	192,2	209,2

Koncernen har under 2014 haft ett starkt underliggande resultat i rörelsen och rörelseresultatet är hela 107,4 mkr bättre än budget. En mängd faktorer ligger bakom denna starka utveckling. De prishöjningar som har gjorts under ett antal år börjar få genomslag på att intäkterna ökar. Arbetet med effektiviseringar syns i att personalkostnaderna rensat för löneökningar minskar. Dessutom har ett varmt år medfört lägre uppvärmningskostnader i fastighetsbolagen.

Utöver att den underliggande verksamheten utvecklar sig åt rätt håll kan läggas att den rating som Standard & Poor's gjorde under året gav kommun-koncernen ett högt kreditbetyg (AA+/A-1+ Rating Affirmed On Very Strong Management; Outlook Stable). Denna positiva värdering i samband med en fallande ränta och en lägre låneskuld gav en positiv ränteeffekt mot budget på 51,2 mkr.

Koncernen har under året inte råkat ut för några negativa överraskning i form av kreditförluster, stormar, extremt höga elpriser eller översvämningar, vilket bidrar till den positiva resultatutvecklingen

Koncernens resultat för året påverkas i övrigt av stora engångseffekter. Försäljningen av hyresfastigheter i Geneta och en tomt i Mariekäll gör att årets reavinster uppgår till 109,5 mkr (86,0 mkr).

Koncernens stora tillgångsmassa värderas löpande för att säkerställa att tillgångarnas värde minst uppgår till bokfört värde. Vid årets värdering noterades att det fanns några oljepannor, undercentraler, och två fastigheter där värdet inte kunde motiveras. Dessa har därför sammanlagt nedvärderats med 46,3 mkr.

Telgekoncernens resultat och investeringar

Resultat SKF koncernen	t o m december 2014			
	Innev år	Budget	Avv.	Föreg år
Mkr				
SKF AB Koncernmoder	-35,8	-39,5	3,7	-39,0
Telge AB Moderbolag	-41,3	-43,8	2,5	-58,6
<i>Reavinster Telge AB Moderbolaget</i>	0,0	0,0	0,0	99,1
<i>Nedskrivning Telge AB Moderbolaget</i>	-10,1	0,0	-10,1	0,0
Telge Bostäder	117,2	71,5	45,7	41,4
<i>Reavinster Telge Bostäder</i>	104,2	82,5	21,7	171,5
Telge Fastigheter, koncernen (inkl. Brandalssund 1/6-13)	80,3	31,5	48,8	15,7
<i>Reavinster Telge Fastigheter, koncernen</i>	5,3	3,5	1,8	-45,4
Telge Hovsjö	-7,8	-18,3	10,5	-10,0
<i>Nedskrivning Hovsjö</i>	-12,5	0,0	-12,5	-6,0
Telge Nät	139,9	122,6	17,3	100,3
<i>Nedskrivning Telge Nät</i>	-21,3	0,0	-21,3	0,0
Telge Energi	53,3	50,4	2,9	49,0
<i>Nedskrivning Telge Energi</i>	-2,4	0,0	-2,4	0,0
Telge Återvinning	10,0	13,2	-3,2	21,1
Telge Miljöteknik	0,0	0,0	0,0	0,1
Södertälje Hamn	-1,2	-6,0	4,8	-17,0
Telge Inköp	12,4	1,4	11,0	4,7
Tom Tits	-2,8	0,1	-2,9	-5,1
<i>Nedskrivning Tom Tits</i>	0,0	0,0	0,0	-14,7
Telge Kraft, koncernen	20,1	19,1	1,0	23,2
Telge Hamn	-2,7	-3,7	1,0	-3,5
Telge Tillväxt	-1,1	-0,4	-0,7	-0,9
Resultat efter finansnetto	403,7	284,1	119,6	326,9
Telge/SKF - Koncernjusteringar	-12,0	-47,0	35,0	-103,5
Telge - Reserver	0,0	-50,0	50,0	0,0
Resultat efter koncernjusteringar och reserver	391,7	187,1	204,6	222,4
Andel i intressebolags resultat				
<i>Söderenergi 42%</i>	21,9	29,0	-7,1	42,4
<i>Minoritetens andel av resultat Telge Tillväxt S-e 7%</i>	0,0	0,0	0,0	0,1
Koncernens resultat före skatt	413,6	216,1	197,5	264,9
Skatt	-70,2	-6,9	-63,3	-72,7
Koncernens resultat	343,4	209,2	134,2	192,2

Investeringar	t o m december 2014			
	Innev år	Budget	Avv.	Föreg år
Mkr				
Telge AB Moderbolag	3,2	6,3	3,1	4,4
Telge Bostäder	210,5	277,9	67,4	236,3
Telge Fastigheter, kommersiella	39,3	20,0	-19,3	33,9
Telge Fastigheter, kommuninvesteringar	173,6	204,0	30,4	164,5
Telge Hovsjö	54,9	56,8	1,9	27,8
Telge Nät	217,8	256,0	38,2	129,0
Telge Återvinning, koncernen	12,9	15,1	2,2	13,5
Södertälje Hamn	7,2	2,8	-4,4	8,5
Tom Tits	3,1	5,0	1,9	4,9
Telge Tillväxt	0,1	0,0	-0,1	0,0
Summa brutto investeringar	722,6	843,9	121,3	622,8
Interna investeringar	0,0	0,0	0,0	-21,9
Summa netto investeringar	722,6	843,9	121,3	600,9

Ekonomisk utveckling per bolag

Nedan kommenteras de helägda operativa bolagens ekonomiska resultat efter finansiella poster för 2014. Gemensamt för alla bolag i koncernen är att de fått del av en lägre ränta till följd av en positiv ränteutveckling i låneportföljen.

Telge AB

Telge AB redovisar ett resultat t o m december på -51,4 mkr (-43,8 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av arenabolagen på totalt 10,1 Mkr. Rörelseresultat uppgår -58,1 mkr (-56,5 mkr). Bolaget har jämfört med föregående år effektiviserat verksamheten, och sänkt rörelsekostnaderna med 4,3 mkr, vilket ökar koncernens lönsamhet.

Telge Bostäder

Telge Bostäder redovisar ett resultat på 221,4 mkr (154,0 mkr). Bolaget sålde under året två fastigheter i Geneta med en reavinst på 104,2 mkr (82,5 mkr). Rörelseresultatet uppgår till 184,5 mkr (152,6 mkr) och förklaras i huvudsak av lägre kostnader för skötsel, snöröjning och försäkringsskador. Bolagets investeringar uppgick till 210,5 mkr (277,9). Den lägre investeringsnivån förklaras i huvudsak av fördröjda processer för bolagets moderniseringsprojekt, som i år omfattade i huvudsak att slutföra Västra Blombacka, och att påbörja Fornbacken och Järna. Bolaget slutförde även nybyggnationen av Lampan där efterfrågan varit hög trots en hög hyresnivå jämfört med det äldre beståndet.

Telge Hovsjö

Telge Hovsjö redovisar ett resultat på -20,3 mkr (-18,3 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av HUBen med 12,5 mkr. Bolagets rörelseresultat uppgår till 8,4 mkr (0,2 mkr). Det positiva rörelseresultatet är i huvudsak en effekt av en lägre underhållsnivå. Årets investeringar uppgår till 54,9 mkr (56,8 mkr). Investeringarna avser både lägenhetsunderhåll, fastighetsunderhåll samt även åtgärder i de kommunala verksamhetslokalerna.

Telge Fastigheter

Telge Fastigheter redovisar ett resultat på 85,6 mkr (35,0 mkr). Det positiva resultatet kommer i huvudsak från lägre avskrivningar och lägre räntor. Bolagets driftnetto uppgår till 419,6 mkr (410,4 mkr). Merparten av denna positiva avvikelse på driftnettot kommer från försäkringsersättningar från Västergårdshallen, Lina-, och Björkens förskola. Årets försäljning

av fastigheter utgörs enbart av försäljning av Ängsviolen till Peab. Årets investeringar uppgår till 212,9 mkr (224,0 mkr) och går till en större del än vanligt i idrottens tecken. Återuppbyggnad av Västergårdshallen, och nybyggnation av Pershagshallen. Även projektering av friidrottshall i Rosenlund och köp av Fotbolls-, och Hockeyarenan har planerats under året.

Telge Nät

Telge Nät redovisar ett resultat på 118,6 mkr (122,6 mkr). Resultatet är belastat med nedskrivningar av uttjänta oljepannor och undercentraler. Bolagets rörelseresultat uppgår till 214,2 mkr (201,8 mkr). De positiva rörelseresultatet beror i huvudsak på en återhämtning av tidigare förluster inom VA, samt en ökad lönsamhet på elnätet till följd av lägre elnätsförluster. Årets investeringar uppgick till 217,8 mkr (256,0 mkr), och bestod till stor del av investeringar drivna av nya exploateringsområden såsom Glasberga, Dammkärr, Farfars udde, Björkmossen mfl., men även av reinvesteringar i elnäten och inom VA.

Telge Återvinning

Telge Återvinning redovisar ett resultat på 10,0 mkr (13,2 mkr). Det försämrade resultatet jämfört med både budget och föregående år är i huvudsak en effekt av en minskad lönsamhet i askaffären till följd av begränsade möjligheter att använda askan för eget bruk, och ökade kostnader för att få avsättning för denna. Årets investeringar uppgår till 12,9 mkr (15,1 mkr) och avser i huvudsak mark och avvattningsinvesteringar på Tveta, samt sopbilar och kärl.

Telge Energi

Telge Energi redovisar ett resultat på 50,9 mkr (50,4 mkr). Bolagets rörelseresultat uppgår till 51,7 mkr (49,6 mkr). Trots det varmaste året sedan mätningarna startade visar bolaget en positiv resultatutveckling till följd av ett stärkt varumärke och förbättrade marginaler. En mängd miljöinriktade aktiviteter har genomförts som stärkt bolagets miljöprofil. Enligt SIFO:s anseendeindex så är bolaget branschetta. Kundtillväxten på privatmarknaden uppgick till 4 700 kunder.

Telge Kraft

Telge Kraft redovisar ett resultat på 20,1 mkr (19,1 mkr). Bolaget har under året tecknat avtal med 18 nya kunder och tappat enbart fyra. Konkurrensen om kunderna hårdnar vilket gör att lönsamheten per kund minskar. Därför ökar inte bolagets vinst. Under 2014 har arbetet med att sätta upp system, processer och rutiner för bolagets utländska bolag fortsatt. Den nordiska leveransförmågan skapar förutsättningar för att bolaget ska kunna vara konkurrenskraftigt i framtiden.

Södertälje Hamn

Södertälje Hamn redovisar ett resultat på -1,2 mkr (-6,0 mkr). Bolagets rörelseresultat uppgår till 4,4 mkr (0,4 mkr). Det är ett förbättrat resultat jämfört med budget och ett kraftigt förbättrat resultat jämfört med föregående år. Genom resultatförbättringen, som förklaras av en stark volymutveckling inom bilimport och fast bulk i kombination med en fortsatt effektivisering av personalhanteringen, nås nästan ett positivt resultat. Bolagets investeringar uppgår till 7,2 mkr (2,8 mkr) och avser kundefterfrågade affärsinvesteringar med en avtalad affärsmässig lönsamhet.

Tom Tits

Tom Tits redovisar ett resultat på -2,8 mkr (0,1 mkr). Trots att bolaget 2013 tog kostnader för att utrangera gamla uttjänta attraktioner, når bolaget inte ett positivt resultat. Bolaget har under året satsat på nya utställningar i form av Maker Space, samt även invigt ett nytt café som dragit ny publik. Besöksantalet uppgick till 185 000 besökare. Det var framförallt satsningarna på företagsarrangemang och utbildning där marknaden föll, som gjorde att resultatet även detta år blev negativt.

Telge Inköp

Telge Inköp redovisar ett resultat på 12,4 mkr (1,4 mkr). Det positiva resultatet förklaras av att bolaget numera tar in 60 % av bolagets kostnader genom administrationsavgifter från tecknade ramavtal med leverantörerna. Även tillkommande volymer genom nya kunder som Flens-, Katrineholms-, och Vingåkers kommun, samt även av en rekordhög avtalstrohet i kommunkoncernen bidrar till det positiva resultatet.

Telge Tillväxt

Telge Tillväxt redovisar ett resultat på -1,1 mkr (-0,4 mkr). Det försämrade resultatet beror framförallt på ett minskat EU-bidrag men även på svårigheter att matcha uppdrag för konsulterna på den externa marknaden. De direkta kostnaderna minskar i samma takt, men de fasta kostnaderna går inte att kortsiktigt påverka. Bolaget har under året anställt 152 ungdomar. Av de personer som slutat har 67 % fortsatt till annat arbete.

2. Konkurrensläget och omvärldsanalys

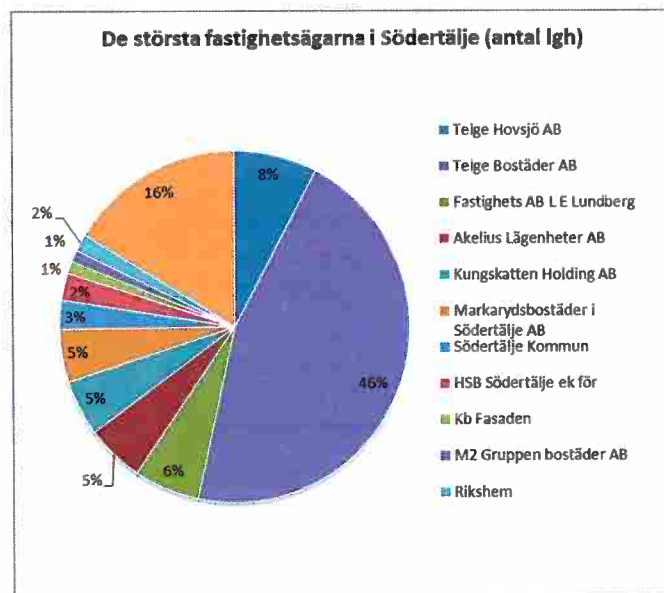
I följande avsnitt redovisas bolagens omvärld, Konkurrensläge samt i sammanhanget viktiga händelser under året 2014.

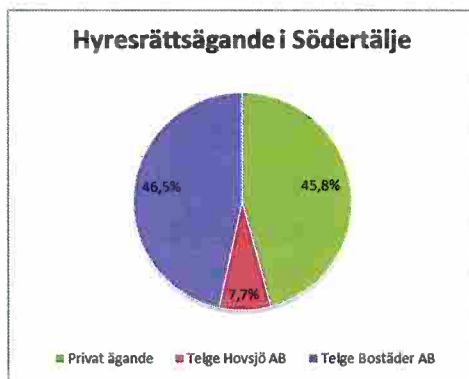
Telge Bostäder

Södertälje hade vid årets slut 2013 en folkmängd på 91 072 invånare. Det är en ökning med 3 387 personer eller 3,9 procent jämfört med 2011. Av dessa bor 20 422, ca 22 procent, i en lägenhet hos Telge Bostäder. Enligt den senaste befolkningsprognosen kommer Södertälje att ha 97 597 invånare år 2020. Det motsvarar en befolkningsökning med 7,2 procent jämfört med idag. Telge Bostäders utveckling påverkas av hur kommunen utvecklas. Bra kommunal verksamhet t.ex. skolor, goda kommunikationer, boende och trygghet toppar de faktorer som avgör val av boendeort.

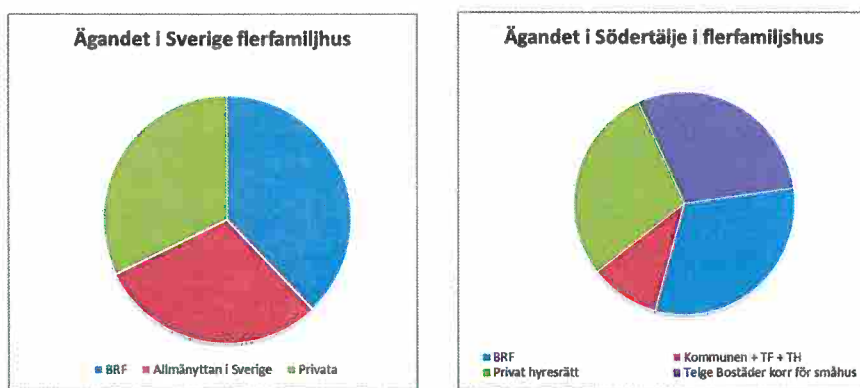
Bostadsmarknaden i Södertälje har under flera år haft, och fortsätter ha, ett stort efterfrågeöverskott. Andelen boende har ökat i bolagets bestånd. Detta leder till ökade driftkostnader såsom ökad vattenförbrukning, högre kostnader för sophantering, slitage på ytskikt, utrustning och installationer i lägenheter och gemensamma utrymmen etc.

Södertälje har en stor andel hyresrätt, här finns cirka 21 300 hyreslägenheter varav en mycket stor del byggdes under miljonprogramsåren. Utöver Telge Bostäder finns det ytterligare några större aktörer som t ex Telge Hovsjö, Graflunds (f.d. Markarydsbostäder), Lundbergs, HSB, Rikshem och Akelius.

Vid en jämförelse med andra kommuner i Stockholmsregionen är andelen bostadsrätter, villor och radhus låg. Däremot är inte Telge Bostäders andel av antalet hyresrätter, i förhållande till totalt antal hyresrätter, speciellt stort.

När Telge Bostäder jämförs med andra, större fastighetsägare, har bolaget ett relativt bra driftnetto. Jämfört med tidigare års analyser har driftnettot dock blivit sämre. Det beror framförallt på att de större fastighetsägarna har investerat i sina fastigheter i högre grad än vad Telge Bostäder gjort.

Bolaget har från 2009 fram till och med 2014 sålt cirka 900 lägenheter för att finansiera moderniseringar och nyproduktion. Bolaget har under 2014 avyttrat 350 lägenheter i Geneta till Anders Ivarsson AB. Försäljningen gjordes för att få medel till att fortsätta moderniseringsarbetet i befintligt bestånd och för att finansiera viss nyproduktion.

Med hänsyn till ägarens krav på prioritering och begränsningar av investeringar samt att bolaget inte får låna till investeringar har tempot i investeringarna dragits ned de senaste åren. Positivt är att bolaget under hösten 2013 fått klartecken att påbörja moderniseringen i Fornbacken/Fornhöjden och i etapp två i kvarteren Trollen i Järna under 2014.

Produktionen av 105 lägenheter i kvarteret Lampan har färdigställts och inflyttning skedde i slutet av året. Nyproduktionen har inneburit att takten i moderniseringsprojekten dämpats eftersom kravet är att ingen nyupplåning får ske. Telge Bostäder har i samband med nyproduktion av bostäder i kvarteret Lampan byggt tio laddstolpar för elbilar, fem i garaget och fem på parkeringen.

Bolagets långsiktiga miljöinriktning är att reducera energianvändningen. Till och med december 2014 har Telge Bostäder minskat sin energiförbrukning på helårsbasis med 14,5 %

jämfört med 2007. Den miljörevision som gjordes under året har givit bolagets miljöarbete högt betyg. Utöver fempunktsprogrammet för energibesparing vid modernisering och nyproduktion, installeras individuell mätning för varmvatten i samband med alla moderniseringsprojekt.

Telge Hovsjö

När Telge Hovsjö bildades 2007 formulerades en målbild för bolaget som handlade om att bryta segregationen och utanförskapet och skapa stolthet över området. I målbilden uttrycktes också att Hovsjö på sikt skulle påverka stadens bostadsmarknad positivt. Telge Hovsjö har under åren 2007-2010 lämnat koncernbidrag på totalt 25,6 mkr. Under åren 2011-2014 har Telge Hovsjö mottagit 48,3 mkr. Det betyder att Telge Hovsjö under dessa åtta år enbart fått en bråkdel av det tillskott som beslutats om.

Det långsiktiga arbetet som bedrivits i bolaget under åtta år har nu närmats sig punkten som kan ses som det ekonomiska målet, att privata fastighetsägare visar intresse för nybyggnation i Hovsjö. Dessutom har boende visat intresse att köpa radhusen på Varnbäcksvägen genom att bilda en bostadsrättsförening. Telge Hovsjös balansräkning måste stärkas. En försäljning av lägenheter/radhus i Hovsjö är ett sätt att göra detta på. Bolaget utreder även möjligheterna att skapa Kooperativa hyresrätter som ett sätt att öka det sociala kapitalet.

Hovsjö Hub är tänkt att öka det sociala kapitalet i området genom att öka förvärvsfrekvensen och minska bidragsberoendet. En stor satsning på nyföretagande kommer att ske i form av utbildning, basar, butiksytor, konferensanläggning och minimässhall, vilket kommer skapa förutsättningar för en handelsplats. Hovsjö Hub har för avsikt att inte bygga nya strukturer utan bli ett komplement till det som Södertälje kommun och andra aktörer redan gör.

I Hovsjö Hub finns aktiviteter som t.ex. Musikskolan El Sistema, Läxhjälpen och Astar. Caféet har öppet dagligen och har under hösten anordnat filmkvällar. I början av november flyttade fritidsgården in i nya lokaler i Hubben. Trenden med låg måluppfyllelse i skolan är bruten, måluppfyllelsen ökar stadigt och därmed möjligheten att bibehålla och fortsätta utveckla den positiva spiralen för området. Även polisen har sitt lokala kontor i Hubben. För åttonde året i rad har Hovsjösommar genomförts där cirka 150 ungdomar har fått möjlighet att sommarjobba i området.

Hovsjöbyggarna, projektet där boende utbildas till byggnadsarbetare, börjar ge resultat. De första helrenoverade lägenheterna i egen regi har genomförts under året. De boende som i slutet av 2013 utbildades till portvakter har ytterligare stärkt det sociala kapitalet i området. Det positiva resultatet har bekräftats i årets nöjd kund index (NKI) där hyresgästerna har blivit mycket nöjdare med städningen i trapphusen och i övriga gemensamma utrymmen. En energiutredning visar att Telge Hovsjö genom olika åtgärder kan spara 40 % energi. Ambitionen är dessa åtgärder ska börja genomföras under 2016.

Telge Hovsjö har bevisat att det går att förändra ett bostadsområde socialt. När området fungerar är det inte bara lättare att arbeta och bo i området, utan investeringsviljan ökar också. Markområden i anslutning till Hovsjö får ett värde och attraherar investerare. Dessa investeringar ökar värdet på befintliga fastigheter. En positiv ekonomisk och social spiral har därmed skapats.

Branschen ser Hovsjö som ett gott exempel och många vill nu ta efter. Idag försöker många institutioner och företag förstå fenomenet för att paketera och tjäna pengar på denna typ av förändring.

Telge Fastigheter

Telge Fastigheters lokaler består dels av helt kommunala lokaler (ca 75 % av totalt fastighetsbestånd), och dels kommersiella lokaler (ca 25 % av totalt fastighetsbestånd) där Luna och Kringlan utgör 9 % av totala fastighetsbeståndet. Marknadsandelen bedöms vara oförändrad framöver.

Telge Fastigheter har mycket bra butikslägen i centrum och närförortscentra. Efterfrågan på butikslokaler i centrum är större än förra året, vilket är mycket positivt. Det finns några få vakanser i centrumfastigheter. Telge Fastigheter är inne i en period med byten av några hyresgäster. Detta kommer kortvarigt att påverka ekonomin i fastigheterna. I Luna finns fortfarande en del vakanser på kontorslokaler efter att Polisen flyttat och där är efterfrågan fortfarande svag.

Bedömningen är att Telge Fastigheter har konkurrensfördelar, i jämförelse med andra fastighetsägare i centrum, eftersom Varuhuset Kringlan är upprustat och Lunagallerians upprustning nästan är helt genomförd. Telge Fastigheters konkurrenter i centrum består av Newsec som förvaltar Telgehuset åt ägaren som är en NIAM-fond och Hemfosa som äger bl.a. Tingsrättshuset samt Åhlenshuset tillsammans med Skanska. Hemfosa/Skanska förbereder en ombyggnad av Åhlenshuset vilket tyvärr medför att många lokaler i dagsläget står tomma vilket är negativt för centrumutvecklingen.

Telge Nät

Telge Nätets uppgift är att distribuera el, producera och distribuera dricksvatten, omhänderta avloppsvatten, tillhandahålla bredbandskapacitet, producera och distribuera fjärrvärme och fjärrkyla samt att hjälpa kunderna med tekniska energiinstallationer i fastigheter och därmed förknippade energieffektivitetsåtgärder.

Fjärrvärme

Fjärrvärme hushåller med jordens sinande resurser genom att ta tillvara det som annars går till spillo. Det är också en klimatsmart och energieffektiv uppvärmningsform. Tack vare att fjärrvärmens kan ta tillvara resurser som annars skulle gå förlorade gör den hela samhällen energieffektiva. I produktionen används exempelvis rester från skogen – som toppar och grenar – träavfall och annat biobränsle. Systemet tar också vara på värme som uppstår vid elproduktion i kraftvärmeverk, vid avfallsförbränning och överskottsvärme från lokala industrier.

Marknad

Leveranserna till redan existerande kunder förväntas minska. Tidigare har detta dock mer än väl uppvägs av leveranser till nya kunder. Skillnaden nu är att:

- Effektiviseringsansträngningarna förväntas bli allt intensivare.
- Marknaden för nyanslutning blir allt mindre och gradvis mindre ekonomiskt attraktiv.
- Konkurrensen från andra uppvärmningsalternativ ökar, främst från allt effektivare värmepumpar.

Trots att branschen ser en beräknad minskning av fjärrvärmeleveranserna med 10 % från 2007 till 2025, beräknas fjärrvärmen behålla sin marknadsandel relativt övriga energislag. Telge Nätets värmeleveranser har inte minskat i samma takt som i övriga Sverige. Detta beror till stor del på att Telge Nät har många industrikunder och en bra nyförsäljning. De minskande leveranserna är till övervägande del en konsekvens av effektiviseringsåtgärder i byggnaderna. Vissa trender kan urskiljas:

- Flerbostadshus. En marginell minskning på grund av konvertering till fjärrvärme av existerande hus samt fjärrvärme till nyproducerade byggnader inte helt kan uppväga leveransminskningarna till följd av konvertering till värmepump.
- Lokaler. Här ökar marknadsandelen något. Detta beror på att det fortfarande finns en potential för konvertering till fjärrvärme av existerande hus.
- Småhus. Här finns den största potentialen ur ett värmesystemsperspektiv. Däremot är det svårt att få lönsamhet i gruppen.

Marknadsandel

Telge Nät är den enda fjärrvärmeleverantören i Södertälje och Nykvarn. Telge Nät levererar fjärrvärme till industrier, kommersiella lokaler, flerfamiljsfastigheter och villor. Totalt är 90 % av flerfamiljsfastigheterna anslutna till fjärrvärmenätet och cirka 700 villor. Uppskattningsvis har Telge Nät cirka 75 % av värmemarknaden i Södertälje och Nykvarn.

Konkurrenter

Ingen annan fjärrvärmeleverantör kan leverera fjärrvärme i Södertälje, Järna och Nykvarn. Det finns dock alternativa uppvärmningsformer t.ex. olja, el (direkt eller vattenburen), bergvärmepump, luftvärmepump, pellets i egen panna, ved i egen panna och solpaneler.

Stadsnät

Telge Nät driver ett fiberbaserat kommunikationsnät i Södertälje kallat "Södertälje Stadsnät". Bolaget erbjuder företag och privatpersoner i Södertälje kommun att ansluta sig till nätet. I stadsnätet finns tjänster för TV, data- och telekommunikation.

Stadsnätet har generellt tre roller; tjänsteleverantör, nätägare och kommunikationsoperatör. Att vara nätägare innebär att Telge Nät planerar utbyggnad av nätet och bygger nätets passiva delar bestående av kanalisation och fiber fram till slutkund. Som kommunikationsoperatör äger och drifvar Telge Nät nätets aktiva delar. Telge Nät säljer dels anslutningar till fastighetsägare, dels svartfiberförbindelser. Att vara kommunikationsoperatör innebär även ett ansvar för nätets innehåll, t ex att det finns leverantörer som kan leverera tjänster såsom TV, Internet och telefoni. Tjänsteleverantör tillhandahåller alla tjänster som finns i nätet.

Telge Nät innehar två av dessa roller; nätägare och kommunikationsoperatör. Således levererar inte stadsnätet några tjänster till slutkund.

Stadsnätsaffären bygger på två delar:

- Anslutningsaffären; fokuserar på att ansluta fastigheter till stadsnätet. Anslutning sker mot erlagd anslutningsavgift.
- Användaraffären; kallas för "nyttjanderättsförsäljning" vilket fokuserar på att få de kunder som är anslutna till stadsnätet att använda tjänster via stadsnätet. För användandet får Telge Nät en "kickback" från tjänsteleverantören. Här ingår även svartfiber.

Marknad

Av Södertäljes invånare bor ca 70 % i flerbostadshus och 30 % i småhus. Södertälje stadsnät finns i dag centrala delarna av Södertälje och Järna. Stadsnätet finns även till utvalda delar av Vårdinge, Enhörna och Hölö. Mörkö ingår ännu inte i Telge Nätets upptagningsområde. En strategi kommer att tas fram för att även nå Mörkö. Detta betyder att stadsnätets totala marknad uppgår till cirka 87 000 invånare. Till vissa delar finns även stadsnät i Nykvarn där det bor cirka 10 000 invånare. Nykvarn är dock en begränsad marknad då Telge Nät inte har samma geografiska täckningsgrad på nätet där som i centrala delarna av Södertälje och Järna. I Nykvarn har Telge Nät valt att fokusera nätet till nya exploateringsområden och omvandlingsområden.

Inom företagsmarknaden har stadsnätet valt att fokusera sin försäljning till små och medelstora företag. Företag blir mer och mer beroende av en stabil internet- och telefoni-uppkoppling för att bedriva sin verksamhet. Detta är något som talar för en ökad försäljning även i framtiden. Sörmlandsringen (ett sammankopplat nät mellan Nyköping, Södertälje, Strängnäs, Västerås) är etablerad och innebär en möjlighet att över tid ansluta nationella kunder.

Konkurrenter

Det finns många alternativ till att välja Telge Nätets stadsnät. De flesta BRF:er och privata fastighetsägare har befintliga avtal med konkurrenter. Det innebär långa säljcykler, vanligtvis upp till tre år.

Ett fåtal stora aktörer dominerar marknaden med nationella ramavtal, som stänger ute övriga aktörer. Stadsnät är den enda aktören på marknaden i Södertälje som erbjuder kunderna ett operatörsneutralt nät och FTTH-lösning.

Telge Nät får intäkter främst från s.k. kickbacks från tjänsteleverantörer inför året har Telge Nät justerat priset för produkten svartfiber till en marknadsanpassad prissättning. Trots det ligger omsättningen kvar på tidigare nivå på grund av ökad försäljning.

Elnät

Inom nätområdet har Telge Nät koncession, ensamrätt för området. Det innebär att det inte får finnas någon annan aktör med elnätstjänster i området. Koncessionen innebär att Telge Nät, utan dröjsmål, ska leverera el till god kvalitet till alla inom nätområdet. Monopolet innebär en anslutningsskyldighet inom fastställd tidsram.

Marknad

Genom koncessionen har Telge Nät 100 % av marknaden. Energimarknadsinspektionen sätter dock regler som syftar till att efterlikna en normal marknadssituation.

Grunden för taxorna är kundens behov samt krav på mätning och rapportering. Prissättningen bygger på olika typer av kostnader vilka är reglerade, samt elektriska förutsättningar – allt inom intäktsramen.

Ekonomi

Intäkterna för elnätet är strikt reglerade i den s.k. av Energimarkandsinspektionen satta intäktsramen. Det innebär att intäkterna ska täcka skäliga kostnader och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva elnätsverksamheten. Under 2014 togs beslut om att införa ett gemensamt GIS/NIS för hela Telge Nät. Implementeringen har pågått under hela 2014. Systemet kommer att öka effektiviteten genom t.ex. snabbare och säkrare avhjälpande underhåll och gemensam planering då all nätinformation återfinns i ett system.

Vatten & Avlopp

Telge Nät är VA-huvudman för Södertälje kommuns allmänna VA-anläggning och ansvarig för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning och omhändertagande av avlopp från hushåll och industrier samt drift och underhåll av hela ledningsnätet fram till fastighetsgräns. VA är en reglerad marknad som ska bära sig själv ekonomiskt utan vinstsyfte. Monopolet innebär att Telge Nät är ensam leverantör inom verksamhetsområdet.

Telge Nät äger slamtömningsstationen i Moraberg till vilken Telge Återvinning levererar slam från enskilda avlopp och Hölö och Mölnbo avloppsreningsverk. Telge Nät äger dessutom våtkomposten i Hölö till vilken källsorterat toalettavlopp levereras av Telge Återvinning. Denna verksamhet ingår dock inte i den allmänna VA-anläggningen. Vidare säljer Telge Nät vatten till Nykvarns kommun. Spillvattnet från Nykvarns kommun transporteras från kommungränsen via Telge Nätets ledningar till Himmerfjärdsverket. Telge Nät sköter på entreprenad driften av pump- och tryckstegringsstationer inom Nykvarns kommun.

VA är en reglerad marknad som ska bära sig själv ekonomiskt utan vinstsyfte. De avgifter som får tas ut av VA-kollektivet är endast avgifter som täcker nödvändiga kostnader för de levererade tjänsterna.

Inom vattenverksamheten har arbetet med att utreda Södertäljes framtida vattenförsörjning fortsatt. Arbetet med att bygga en ny lågreservoar och nya tryckstegringspumpar i Djupdal har fortsatt. Investeringen innebär även att UV-ljus har installerats. Byggarbetet påbörjades i slutet av 2013 och beräknas vara klart våren 2015. Syftet med investeringen är att säkra dricksvattenförsörjningen.

Marknad

Av Södertäljes 91 000 invånare är cirka 82 550 anslutna till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Till det allmänna VA-ledningssystemet är större delen av Södertälje tätort, Järna, Hölö, Mölnbo och Ekeby anslutna.

Telge Återvinning

Mängden gröna påsar som sorterats i den optiska anläggningen har ökat med cirka 3 % under året och leveransen av slurry till SYVAB, för biogasproduktion, uppgick under året till ca 5 500 ton.

Den totala mängden avfall till Tveta Återvinningsanläggning under 2014 var 191 000 ton. Det är en ökning med närmare 20 % jämfört med 2013. Återvinningsgraden från verksamheten är fortsatt väldigt hög. Ny upphandling av förbränning av hushållsavfall genomfördes under slutet av 2013. Det har minskat kostnaderna under 2014 med drygt 25 % (2,3 mkr).

Under året har Telge Återvinning producerat och sålt närmare 14 500 ton anläggningsjord bestående av återvunnet material som kompost, bioaska, sand, lera mm.

Telge Återvinning vann Ekerö kommuns upphandling om att hantera deras hushållsavfall avseende optisk sortering och biologisk behandling.

I juni förlorade Telge Återvinning upphandlingen om den fortsatta hanteringen av Söderenergis askor. Detta kommer att påverka bolagets ekonomi ett antal år framöver.

Södertälje kommuns nya avfallsföreskrifter kommer att påverka bolaget framöver. Den nya avfallsplanen för perioden 2015-2020 är precis antagen och implementeringen av den kommer att påverka bolagets arbete inom framförallt insamling och behandling av hushållsavfall.

Inom den kommersiella verksamheten har Telge Återvinning idag en stark position på den lokala marknaden både genom egna avtal med företag där avfall uppstår och genom samarbetspartners.

Telge Återvinning har under 2014 arbetat intensivt med att bredda kundbasen genom att söka nya samarbetspartners och genom att öka samarbetet med redan befintliga partners. Detta arbete kommer att fortsätta under 2015, främst för att bolaget i inte längre hanterar Söderenergis askor. För att kompensera för detta måste bolaget säkra upp nya affärer. Samtidigt måste bolaget effektivisera verksamheten ytterligare. Inom branschen minskar dessutom marginalerna vilket gör att ökad volym är nödvändig för att bibehålla vinstmarginaler.

Vid årsskiftet 2014/2015 hade 12 057 hushåll boende i villor och flerfamiljshus valt att ha fastighetsnära insamling (FNI) vilket innebär att drygt 1000 hushålls tillkommit under året. Mängden förpackningar som samlats in under året har ökat något jämfört med tidigare år.

Telge Energi

Under 2014 har bolaget levererat ett resultat på 50,9 mkr. Bakom det starka resultatet ligger framförallt tillväxten på privat- och småföretagarmarknaden. Det är ett mycket starkt resultat särskilt mot bakgrund att Sverige har haft det varmaste året någonsin i svensk historia. Det varma vädret har inneburit en lägre försäljning med cirka 14 % på helåret, vilket gynnat våra elkunder som valt ett rent elavtal och haft låga elkostnader under 2014.

Under året har Telge Energi förbättrat servicen till kunderna i alla led och förbättrat SKI (kundnöjdhet) för både våra privat- och företagskunder. Bolaget har bland annat lanserat smutselskollen.se som gör det enkelt för kunderna att skilja på ett rent och ett fossilt elbolag. Det är mycket viktigt eftersom att byta till ett rent elbolag är en av de största insatserna man kan göra för klimatet. Telge Energi var först i Sverige med att erbjuda elavtal över disk på Pressbyrån och 7-Eleven, allt för att göra det ännu lättare för konsumenterna att byta till ett rent elbolag.

För att ytterligare stärka bolagets Ren el-erbjudande har alla avtal nu en liten skvätt solkraft. Via ett samarbete med NAPS kan man nu också köpa och installera solpaneler på sitt tak. Överskottet från solkraften säljer kunderna vidare till Telge Energi vilket innebär att bolaget successivt ökar andelen solkraft i den totala elmix (sol, vind och vatten). På samma sätt gjorde bolaget med vindkraft som idag uppgår till hela 17 % av den totala elmix. Solkraften närmar sig

nu 1 %. På detta sätt erbjuder Telge Energi en unik lösning som bidrar till utbyggnaden av solkraft i Sverige och till en renare värld.

För att ytterligare stärka Telge Energis arbete med hållbarhet har ett långsiktigt avtal tecknats med Världsnaturfonden WWF. Det började med ett samarbete kring bolagets uppmärksammade jämförelsesajt smutselskollen.se (där du kan se hur smutsigt ditt elbolag är), ett initiativ som stöds av WWF. Samarbetet blev väldigt lyckat.

Telge Energi har nu även gått in i ett gemensamt projekt med Älvräddarna för att förbättra den biologiska mångfalden i Ångermanälven och arbeta med en av de viktigaste framtidsfrågorna, nämligen vattenkraftfrågan. Projektet innebär att bolaget under året fördjupar relationen med WWF ytterligare.

Telge Energi får ett mycket bra resultat i SIFO:s anseendeindex. Bolaget är tydlig branschetta och ligger på samma nivå som stora välkända svenska varumärken som ICA och H & M. För femte året i rad är Telge Energi också ett av Sveriges grönaste varumärken enligt Differs undersökning av 79 stora svenska varumärken.

Telge Energi har fortsatt stark tillväxt på privatmarknaden med ca + 4 700 avtal. Enligt Indikat Orvesto konsument har bolaget nu den starkaste tillväxten i branschen med + 6 % i antal kunder (marknadsandelen är 3,8 %). Samtidigt jagar alla elbolag kunder och Telge Energi upplever därför ett tuffare marknadsläge vilket kommer bli utmanande under 2015. Det låga elpriset har inneburit att Telge Energi har sålt en större del fasta avtal med långa löptider. Priserna har varit låga med bra marginal. Bra för kunden och bra för Telge Energi!

På företagsmarknaden har Telge Energi ett årsmål som bygger på lönsam tillväxt vilket uppnåddes under Q4 med lönsamhet för första gången på många år. Bolaget har en stark tro på småföretagsaffärens utveckling och samarbeten med strategiska partner de närmsta åren. När det gäller företag över 1 GWh är lönsamheten mycket utmanande och det är svårt att tjäna pengar inom detta segment.

För 2015 har Telge Energi som fortsatt mål att bli ett av de högst rankade företagen på listan över Sverige grönaste varumärken. Bolaget har fortsatt tillväxt på privatmarknaden. När det gäller företagsmarknaden är bolaget idag lönsamma och fokus kommer nu att vara tillväxt. Telge Energi har också som mål att fortsätta förbättra servicen och kundnöjdheten för att på sikt leverera ett kundbemötande i världsklass. Som ett led i denna utveckling utökas öppettiderna i kundcenter från den 1 februari 2015, från 17 till 20 måndag till torsdag och från 15 till 17 på fredagar. Även hemsidan förbättras med fokus på enkelhet och kundnytta.

Telge Kraft

Telge Kraft är ett portföljförvaltningsbolag på den nordiska elmarknaden. Företaget är förvaltare och balansansvarig för både elförbrukning och elproduktion samt rådgivare kring riskhantering på el-, elcertifikat- och utsläppsrättsmarknaderna. Telge Kraft är en av Sveriges största portföljförvaltare. Under 2014 hanterades cirka 11 TWh fysisk el för förbrukare och drygt 1 TWh fysisk el för producenter. Till detta omsätts finansiella kontrakt i den omfattning kunderna önskar. Telge Krafts kompetens hjälper kunderna att hantera komplexiteten i den avreglerade elmarknaden på bästa sätt. Telge Kraft är också samarbetspart för elförbrukare med en komplex administration och många uttagspunkter, för enklare administration

I krafthandeln används egna analyser och kompetens i kombination med externa analyser för att optimera kundernas intäkter och kostnader och för att säkerställa lämplig risknivå i framtida elleveranser. I den kundstyrda förvaltningen fattar kunden själv beslutet medan diskretionär förvaltning innebär att portföljförvaltaren fattar beslut för kundens räkning.

Fakturaadministrationstjänsten avlastar främst kunder med många anläggningar från en omfattande hantering och kontroll av elnätsfakturor.

Marknaden för portföljförvaltningstjänster befinner sig i en mognadsprocess. Över tid innebär det att de erbjudna produkterna blir mer likartade, och att portföljförvaltningsarvodena för standardleveranser sjunker. För att upprätthålla intjäningsförmåga och resultatnivåer söker sig fler utländska aktörer in på den svenska marknaden då de tror sig kunna utnyttja stordriftsfördelar genom ökande förvaltningsvolymerna.

Den skärpta konkurrensen från utländska aktörer har dock fört med sig att många mindre och medelstora konkurrenter, ofta lokala eller regionala energibolag, får allt svårare att hävda sig. Vissa bolag avvecklar sin tjänsteförsäljning eller går tillbaka till det egna närområdet, och konkurrensen från denna typ av bolag minskar. Uppsummerat är det totala konkurrenstrycket relativt oförändrat, men konkurrenterna kommer i allt högre utsträckning från samma typ av aktörer som Telge Kraft, och de erbjuder likartad kompetens och tjänster.

Bland större svenska elkunder ökar trögrörligheten. Erfarna kunder ser att konkurrenterna erbjuder likartade produkter, samtidigt som man upplever att ett byte av elleverantör är krångligt och tidsödande. Detta innebär att man i högre utsträckning väljer att ligga kvar med befintlig leverantör så länge man är tillräckligt nöjd med de köpta tjänsterna. För Telge Krafts del är detta både positivt och negativt. Positivt genom att Telge Krafts stora och lönsamma flaggskeppskunder ligger kvar år efter år och ger bra intjäning, men negativt genom att det är svårare att attrahera nya större kunder.

Årets kundnöjdhetsundersökning visar att kunderna är mycket nöjda. Det stärker tron på att kunna behålla långa och lönsamma kundrelationer med de största externa kunder.

Trenderna där nya konkurrenter kombinerar låga eller obefintliga arvoden med dolda marginaler har fortsatt. Telge Kraft har mött den nya typen av priskonkurrens genom en kombination av informationsgivning till kunder och en revidering av kunderbjudandena. Bolaget tror att kunderna i allt högre utsträckning framöver kommer att öka sitt fokus på dolda påslag och avgifter, vilket är gynnsamt för en transparent aktör som Telge Kraft.

Försäljningsarbetet har under året fortsatt riktats in på större komplexa kunder, kunder i flerbolagssegmentet samt produktionskunder, vilket alla är kundsegment där vi ser att Telge Krafts intjäning och lönsamhet är god. Försäljningen av miljömärkt el har ökat ytterligare under året vilket bidragit till god lönsamhet.

Vid en ökad konkurrenssituation är det viktigt att kontinuerligt arbeta med effektivisering och löpande ifrågasätta bolagets kostnadsbild. Under hösten 2014 har ett stort fokus legat på att förbättra bolagets finansnetto. Ett par åtgärder som har satts in har redan gett resultat, och finansnettot förväntas stärkas ytterligare under 2015. Arbetet med att vidareföra kundernas kostnader för säkerheter har också fortsatt under året. Merparten av de största kunderna har

fått revideringar i sina kundavtal vilket medför ökad kompensation till Telge Kraft för höga säkerhetskostnader.

Under hösten sjsattes ett program för ökat fokus på handels- och flödesintäkter, med målet om att förbättra intäkterna redan från år 2015.

Med stöd i en fortsatt framgångsrik försäljningsverksamhet samt övriga vidtagna åtgärder för ökad lönsamhet under 2014, ses nu goda möjligheter till en positiv utveckling för Telge Kraft under 2015 och framåt.

Södertälje Hamn

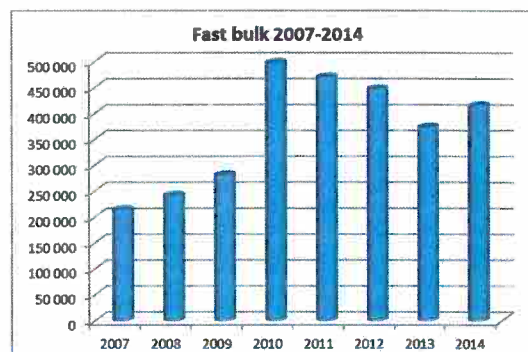
Södertälje Hamn fortsätter att huvudsakligen hantera gods till och från fartyg samt till och från järnväg. Godsvolymerna delas in i fyra affärsområden: Container-, bil-, flytande bränsle- samt fastbulkhantering.

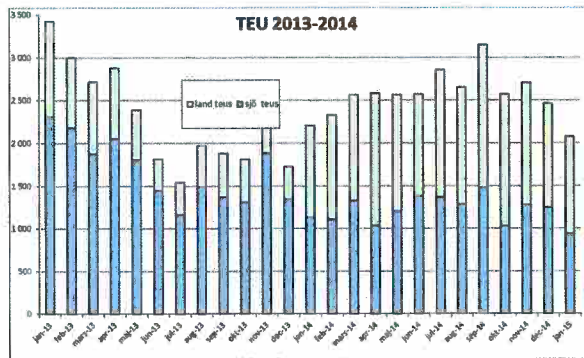
Södertälje Hamn har i flera år växt mycket kraftigt. Tyvärr bröts denna trend efter sommaren 2012 i och med att två containerrederier beslutade att sluta med sina veckoanlop till Södertälje Hamn. Under senhösten aviserade även en järnvägsoperatör att de avsåg upphöra med sin trafik i januari 2013. Dessa tappade kunder är huvudorsaken till det mycket kraftigt försämrade resultatet 2013. Hamnen fick negativt resultat även 2014, men resultatet blev nästan noll och var en förbättring med 16 mkr.

Antal fordon som hanterats i Södertälje har ökat två år i rad. Prognosen för 2015 ser också positiv ut. Detta beror till viss del att Volkswagen har lagt över en större andel av sin import till Södertälje samt att hamnen, tillsammans med andra aktörer, lyckats stänga två andra järnvägsterminaler i Stockholms Län. Hamnen har även lagt om sin hantering, och placering, av fordon, detta har varit väldigt uppskattat av kunderna.

Gällande bränslevolymer minskade dessa till 320 000 ton. Minskningen beror på en kundförlust, Bitumen från Nynäs raffinaderi, samt att en annan aktör under stor del av året byggt om sin utlastning och volymer har hämtats i andra terminaler i regionen.

Fast bulk är huvudsakligen Söderenergis volymer som minskat fyra år i följd från toppåret 2010. Deras långsiktiga prognos är dock mer optimistisk. Andra aktörer inom affärsområde fastbulk hade mer volymer under året och trenden har därför brutits. Särskilt vill vi nämna byggmaterial, t.ex. betongelement som ankommer hamnen med fartyg och järnväg för omlastning till lastbil för den sista transporten till byggsplatsen. Detta segment ser vi mycket positivt på i framtiden.

Affärsområdet container har inte återhämtat sig som önskat efter det stora fallet från 2012. Även de framtida prognoserna är ganska neutrala, ingen stor ökning förväntas.

Det är dock värt att nämna att kombiterminalen Tomtebodas stängdes under 2014 och Årsta har minskat sin yta där de kan lagra containers.

För att kompensera de minskande intäkterna 2013 och 2014 har hamnen minskat sina investeringar, de investeringar som har genomförts är direkt kopplade till specifika kunder och därtill kopplade nya intäkter. Underhåll och löpande kostnader har minskat i takt med den minskade produktionen men också genom aktiva beslut för att stärka ekonomin.

Den största kostnadsmassan är personal och även denna minskade något under året, 1,2 procent. Men jämfört med 2011 är minskningen 31 procent. Sedan hösten 2012 har 20 personer lämnat hamnen.

Den låga ekonomiska utvecklingen i världen och Sverige påverkar alla hamnar negativt. För tillväxt i hamnar krävs globalisering och ökad tillväxt.

I Sverige blev volymerna över kaj samma de tre första kvartalen i år som förra året, importen ökade med en procent medan exporten minskade med en procent. Vi ska då komma ihåg att det är från låga nivåer, 2013 minskade det med fyra procent och 2012 med tre procent.

Gällande Sjöfarten har rederierna haft ett antal mycket tuffa år vilket gör att hamnen har haft svårt att genomföra prishöjningar, detta förväntas fortsätta, samtidigt finns en tydlig trend mot större fartyg och högre effektivitetskrav, den hamn som inte investerar utrustning som kan hantera de större fartygen kommer slås ut.

I Mälardalen ses tre tydliga trender;

- Stockholm växer och de nyinflyttade kräver bostäder och andra infrastrukturinvesteringar. Detta skapar affärsmöjligheter för prefabricerade enheter och byggmaterial.
- Stockholms Hamnar fortsätter sin plan med att etablera container- och roro hamnen Norvik. När denna nya hamn är etablerad kommer de att säkerställa att de fyller sin nya hamn med gods. De kommer inte investera 3 miljarder och låta hamnen vara tom.
- Kommunerna Nacka och Stockholm fortsätter att driva sin plan med att stänga bränsleterminalerna i respektive kommun, detta skapar mycket lönsamma affärsmöjligheter i Södertälje men kräver investeringar.

De flesta ekonomiska prognoser talar om att konjunkturläget har bottnat och är på väg uppåt igen, dock långsammare än tidigare prognoser. När ökningen kommer så kommer det att

märkas i Hamnarna i Sverige. Förbättrade ekonomi hos Svenskarna ger ökad konsumtion och i en importhamn som Södertälje märks detta direkt.

Vidare har hamnen differentieras sig mer. Stockholm är en region som växer och hamnen har under 2013 och 2014 hanterat mycket byggnadsmaterial i form av prefabricerade betongelement från Lettland. Bedömningen är att dessa volymer kommer att hanteras över hamnens kajer i många år framöver, dock väldigt oregelbundet.

Även bilvolymer ser ut att öka under 2014. Prognoserna för nybilsregistreringarna ligger på en svag minskning, från toppåret 2014, men genom en ny kund kommer hamnen få hantera 15 – 18 000 bilar som ankommer med järnväg.

Vad gällande bränslehamnen fortsätter samtalen med både oljebolagen samt de två hamnar & kommuner som avser stänga sina bränslehamnar 2018 respektive 2019. Fortsatt tror vi på en mycket kraftig ökning inom några år.

Tom Tits Experiment

Tom Tits Experiment har under 2014 fortsatt att framgångsrikt arbeta med den långsiktiga planen att förändra och utveckla sin verksamhet i en riktning mot en mer relevant och framåtblickande position.

En betydelsefull del av det arbetet har varit att låta strategin om en maximal kundupplevelse genomsyra allt arbete som görs på företaget. Resultatet har varit mycket gott och stora förbättringar har uppnåtts i samtliga verksamhetsgrenar vad gäller kvalitet, såväl uppfattad som faktisk. Även besökare har uppfattat arbetet och lämnat mycket positiva omdömen vad gäller den kvalitativa upprustningen.

Besöksantalet, om cirka 185 000 besökare, överskred plan. Det gjorde även medieintresset som tidvis varit mycket stort kring framförallt det nya bildmanér som Tom Tits marknadsföring varit baserad på. Även samarbetet med Cirkus Cirkör har rönt stor uppmärksamhet.

De snabbt ökande kraven på besöksnäringen fortsätter. Idag kan starka upplevelser som är av stort intresse för barn och ungdomar nås via nätet i realtid. Därför måste en upplevelse, som man både betalar för och dessutom måste resa till, vara något unikt eller erbjuda något man inte kan få hemma men ändå har ett stort intresse av.

Helt säkert är att besöksiffrorna, varumärkets attraktivitet och den framtida uppmärksamheten i allt högre grad kommer att bero av vilka investeringar som verksamheten är beredd att göra. Samtliga Science Centers världen över arbetar med samma problem, intresset för fenomenbaserade naturvetenskapliga experiment går nedåt i åldrarna. När besökskategoriernas kärna är 7-8 åringar är det tveksamt om man kan sägas hantera sin mission, att öka intresset för naturvetenskap och teknik bland barn och ungdomar. För att intressera 12 - 13 åringar och äldre krävs relevans, spänning och nöje, allt förpackat i en lättkonsumerad och snabbt föränderlig produkt.

De närmaste åren måste bolaget hitta samarbeten med näringsliv och de institutioner som leder den naturvetenskapliga och tekniska utvecklingen i samhället så att dessa kan vara behjälpliga i

att utveckla erbjudanden som presenterar framtiden och vad som då kommer att hända. Robotar, programmering, genmodifierade grödor och föda, det är relevans 2015 men det förekommer inte på några Science Centers. Man kan jämföra med en djurpark som fortfarande inte förstår att besökarna inte vill se inburade djur för att de är sällsynta, besökarna vill se och förstå hur de kan få vara en del i att hjälpa dem överleva. Detsamma gäller besökarna på ett Science Center, de vill förstå hur de kan vara med och påverka sin framtid, inte uppleva sin historia.

Telge Inköp

Telge Inköp startade sin verksamhet under 2009, med syftet att genom effektiva och innovativa lösningar utveckla inköpsprocessen och hitta alternativa leverantörer, vilket ska leda till lägre kostnader för kommunkoncernen och övriga kunder.

Under 2014 har 107 upphandlingar annonserats och 290 direktupphandlingar har genomförts. Jämfört med 2013 med 160 direktupphandlingar har den nya processen i kombination med inköpsrapporten fått en oerhörd genomslagskraft.

Telge Inköps utmaning är att få kunder i Telgekoncernen och kommunförvaltningen att se Telge Inköp som det självklara valet av partner i inköpet, inte för att det måste vara så utan för att de levererar mervärde i inköpsprocessen och för att man förstår att en förflyttning behöver göras till ett mer strategiskt inköp.

All inköpsverksamhet skall vila på affärsmässiga grunder. Bolaget kommer att fortsätta att verka för en professionell inköpsorganisation som genom rätta kompetenser och genom effektiva och innovativa lösningar utvecklar inköpsprocesserna och strategier. Telge inköp ser nuvarande bemanning kan behöva höjas då överprövningarna ökar i antal, det finns ökade krav på uppföljningar av nya kravställningar och ny lagstiftning som kommer under 2015-2016.

Vidare ses en trend att allt fler kommuner satsar på inköp och försöker skapa mer strategiska funktioner för att få ut mesta möjliga värde för skattebetalarnas pengar. Det ökade trycket på inköpskompetens kommer att öka konkurrensen om erfarna inköpare och Södertälje kommer med stor sannolikhet därför att få svårare att rekrytera och behålla dessa inköpare. Hittills har Telge Inköp legat långt före andra kommuner och myndigheter med kategoristyrningsarbete men detta försprång ser nu ut att hämtas in. Även yttre påverkan såsom Konkurrensverkets granskningar kommer att öka trycket på inköp och uppföljning.

Telge Inköp har genomlyst de flesta större avtal och måste nu jobba ännu hårdare tillsammans med verksamheterna för att kunna göra bättre affärer för att på så sätt möta de besparingsmål som är uppsatta. Det finns inga enkla besparingar kvar på grund av att de inte tidigare konkurrensutsatts utan här gäller det att tillsammans hitta andra effektivare sätt att beställa, se över nivåer på kvalitet och service och utmana tidigare beteenden och vanor.

Under 2014 tecknades avtal med Flens kommun, Vingåkers kommun och Flens kommun. Bolaget kommer inte med nuvarande organisation att kunna ta sig an ytterligare kommuner.

Telge Tillväxt

Under verksamhetsåret har 152 ungdomar i åldern 18 – 24 år anställts i Telge Tillväxt. Samtidigt har 185 personer slutat. Av dessa har 124 personer (67 %) fortsatt till annat arbete eller studier. Det är en något lägre andel personer i jobb eller studier i förhållande till verksamhetsåret 2013. Orsakerna till detta kan vara flera. Kombinationen av rekrytering av ungdomar med en mer komplex problembild och tidvis betydligt större grupper har resulterat i en något högre andel som går till sysslöshet efter tiden på Telge Tillväxt. I och med etableringen av Ung i Tälje finns förutsättningar för att de ungdomar som inte direkt går till arbete och studier efter tiden i Telge Tillväxt fångas upp på ett bättre sätt än tidigare.

Europeiska Socialfondens engagemang och bidrag till Telge Tillväxt har avslutats under verksamhetsåret. Tyvärr har det då också inneburit återbetalning till en del av redan erhållna medel, vilket har påverkat resultatet negativt med drygt en miljon kronor. Under verksamhetsåret avslutade Manpower sitt delägarskap i Telge Tillväxt samtidigt som Sodexo gick in som ny delägare.

Telge Tillväxt uppfattas ibland som ett ”vanligt” uthyrningsföretag. I kommunikationen med företag och andra aktörer är det viktigt att det framgår att Telge Tillväxt handlar om att få den enskilde individen redo för arbetsmarknaden. Genom att hyra arbetskraft från Telge Tillväxt tar företaget ett samhällsansvar. En ung människa får en första upplevelse av en riktig arbetsplats utanför Telge Tillväxt.

Som företagare i Södertälje är man en del av samhället. Att som företagare medverka med praktikplatser och därigenom bidra till en sjunkande arbetslöshet gör skillnad. Telge Tillväxt har otaliga exempel där detta har lett till en anställning eller blivit en start till en annan karriär.

Genom att tona ner uthyrning och mer tala om betald praktik hos företagare med ett uttalat socialt ansvarstagande kommer Telge Tillväxt att få en mer nyanserad debatt och samtidigt minskar risken för diskussioner om otillbörlig konkurrens eller att man tar jobbet från den ordinarie personalen.

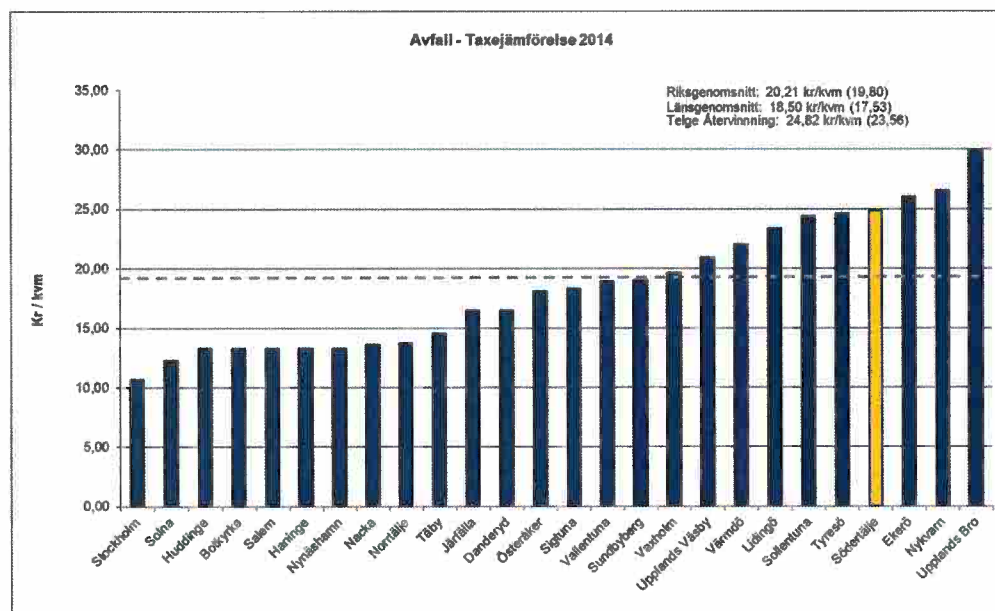
3. Prisnivåer

På följande sidor finns en prisjämförelse av taxorna för avfall, fjärrvärme, el och VA i kommunerna i Stockholms län. Uppgifterna är hämtade från den så kallade Nils Holgersson-rapporten som HSB, Riksbyggen, SABO m.fl. genomför årligen. I rapporten definieras ett typhus (flerfamiljshus) för vilket uppgifter hämtas in från de olika kommunerna. Tidigare genomförda undersökningar har visat på en relativt liten skillnad i kronor per kvadratmeter mellan den relativt lilla flerbostadshusfastigheten i den här undersökningen och större fastigheter, varför rapporten har valt att endast studera en storlek på fastighet.

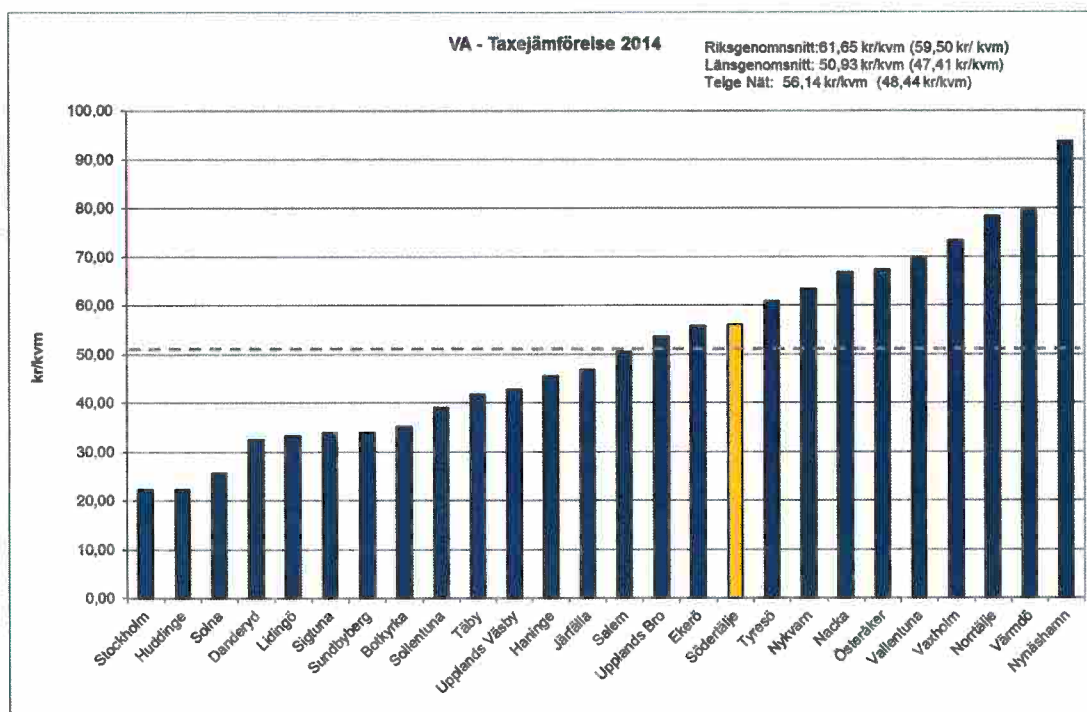
Förutsättningar för huset är:

Area	1 000 kvm
Antal lägenheter	15 st. (67 kvm i snitt)
Årsförbrukning	
Elenergi	
- Fastighetsel (35A)	15 000 kWh
- Hushållsel (16A)	34 500 kWh
Fjärrvärme	
- Energibehov	193 000 kWh
- Flöde	3 860 kubikmeter
Avfall	3 st. 370 liters kärl/vecka
Vatten och avlopp	2 000 kubikmeter

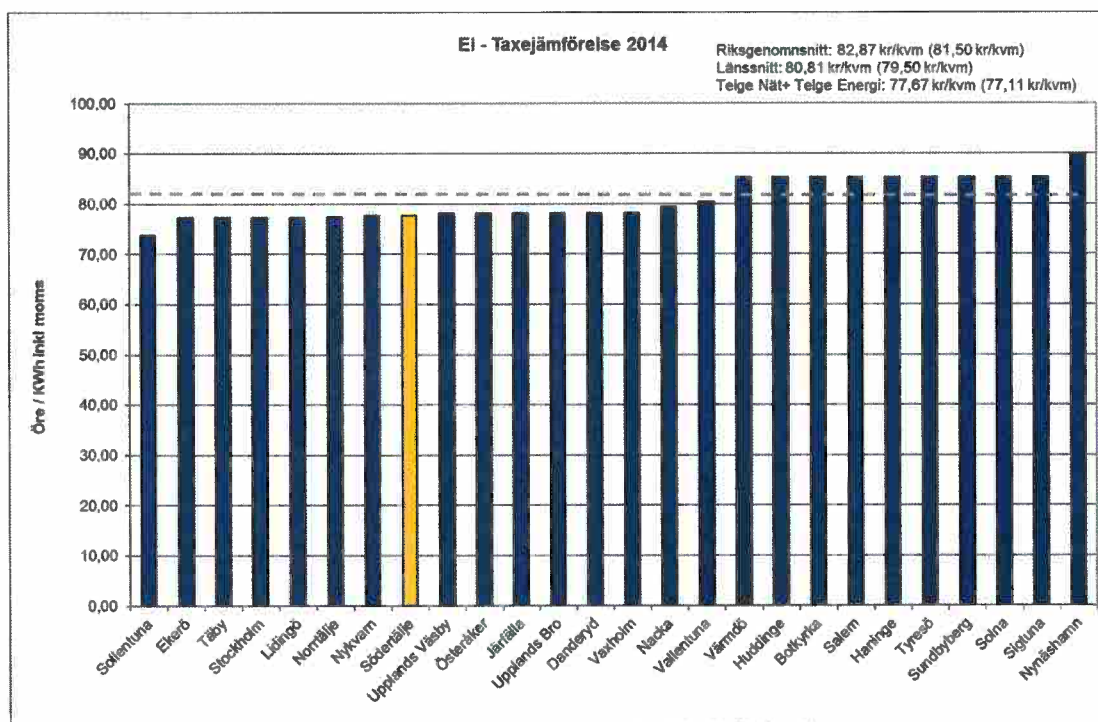
I det följande återges ett antal diagram som sammanfattar utredningen. Den som vill fördjupa sig i ämnet kan hämta rapporter kostnadsfritt på <http://www.nilsholgersson.nu>

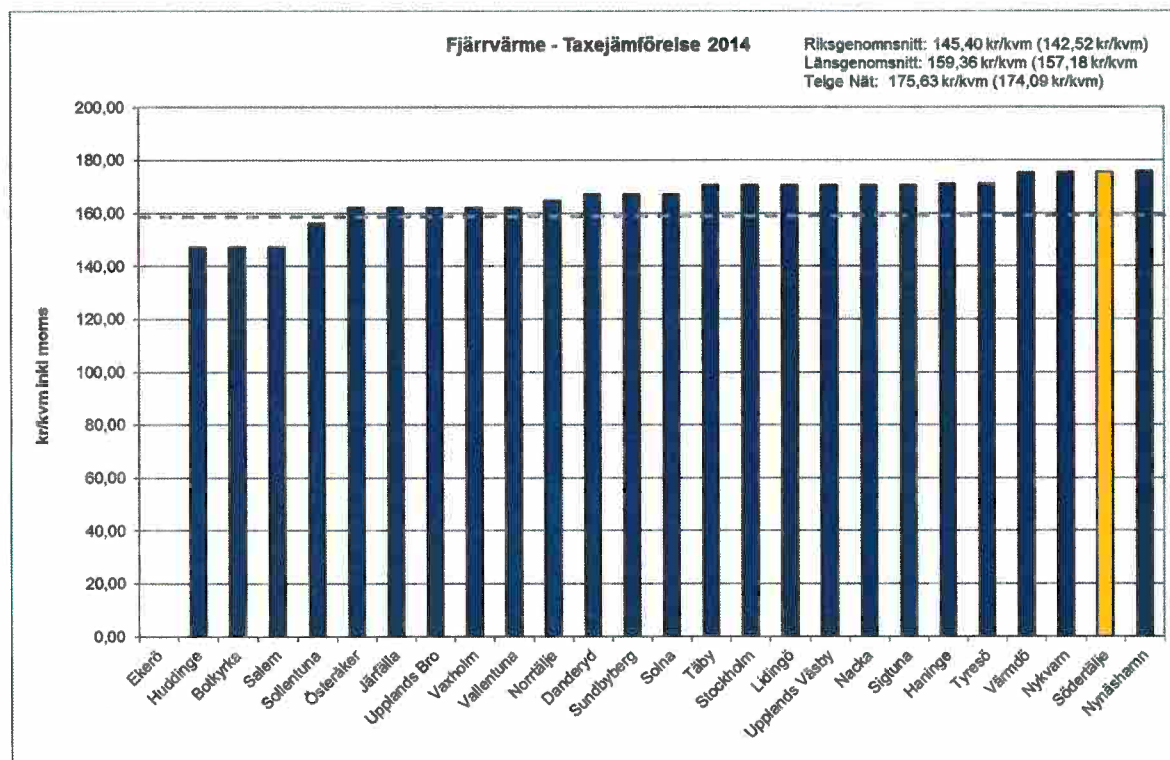
Nils Holgerssonrapporten tar ingen hänsyn till om hanteringen av hushållsavfall sker i linje med de nationella miljömålen om biologisk behandling av matavfall.

Taxornas konstruktion skiljer sig något från kommun till kommun. I stort sett alla kommuner har en fast avgift och en avgift per kubikmeter förbrukat vatten. Till detta kommer i en del fall lägenhetsavgift och/eller mätaravgift.

Fastighetens elförbrukning delas upp i fastighetsel och hushållsel. Fastighetsel (35A) 15 000 kWh. Hushållsel (16A) 34 500 kWh. Här redovisas den totala elkostnaden för typhuset. I den totala elkostnaden ingår elpris, nätavgift, punktskatter och moms.

Avser flerbostadshus med 15 lägenheter och 1000 kvm. Fjärrvärme energibehov 193 000 kWh och flöde 3 860 kubikmeter.

Taxeförändringar

Enligt gällande ägardirektiv till Telge, ska taxorna beslutas i det dotterbolag som bedriver verksamheten. I normalfallet är taxorna föremål för behandling i respektive bolagsstyrelse. Om en taxeförändring och påföljande taxenivå påtagligt avviker från omvärldens, ska taxeförändringen hanteras i Telges koncernstyrelse. Större förändringar av själva taxekonstruktionen ska hanteras av kommunfullmäktige.

Undantaget från ovanstående är situationer där priset är en förhandlingsfråga i varje enskilt fall (t.ex. hyror för kommersiella lokaler) eller där marknadspriserna är mycket lättrorliga (t.ex. inom elmarknaden).

Under 2014 har beslut om följande taxeförändringar fattats:

- Taxan för hushållsavfall höjdes med i snitt 4,9 % för att nå självkostnadstäckning.
- Brukningsavgifterna för VA höjdes med sammanlagt 18,5 % för att säkerställa kostnadstäckning i enlighet med vattentjänstlagens självkostnadsprincip. Höjningen berörde inte den tillfälliga avgiften som tas ut för att säkra Södertäljes framtida vattenförsörjning.
- Taxan för elnätet lämnades oförändrad
- Taxan för fjärrvärme höjdes med 1,9 %.

4. Uppföljning av ägardirektiven

Nedan redovisas en uppföljning av Telge och dotterbolagens ägardirektiv.

Ägardirektiven och målen bedöms enligt följande uppfyllandekriterier:

- Ägardirektivet är uppfyllt.
- Ägardirektivet är delvis uppfyllt.
- Ägardirektivet uppfylls ej.

Telge

Verksamhetsföremål

Bolaget är moderbolag i en koncern som består av flera dotterbolag. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, inom Södertälje kommun, äga och förvalta aktier i aktiebolag som Södertälje kommun använder för sin verksamhet. Bolaget har vidare till föremål att till de bolag som ägs av bolaget tillhandahålla administrativa tjänster.

Mål & budget 2015-2017	Kommentar
Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	
Ändamålet med bolaget är att bedriva aktivt ledarskap av Södertälje kommuns bolag med utgångspunkt i kommunfullmäktiges ägardirektiv, mål och budget och andra styrande inriktningsdokument.	<i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i>
Bolaget ska förvalta kommunens dotterbolag med krav på effektivitet, god ekonomisk avkastning och uppfyllelse av de mål som ägaren ålägger bolagen. Bolaget ska vara en effektiv organisation för ledning, uppföljning, utveckling och förvaltning av kommunens bolag. Det innefattar en central funktion för stöttande och styrande processer för bolagen. De olika bolagen ska därigenom ges bättre förutsättningar att utveckla sina kärnaffärer i syfte att skapa långsiktigt värde för Södertäljes medborgare.	
Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den	

kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika och förbud att lämna stöd åt enskild, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av lös egendom.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB.

Mål & budget 2015-2017 Ägardirektiv till Telge	Kommentar
<p>Telge AB har rätt att skriva policy och riktlinjer för dotterbolag. Det av koncernledningen fastställda styrdokument "Styrningen av Telgekoncernen" är styrande för dotterbolagen. Dotterbolagen ska följa koncernens fastställda vision, övergripande mål, kärnvärden, koncernpolicy och koncerninstruktioner.</p>	<p>Ägardirektivet är uppfyllt.</p>
<p>Telge AB ska regelbundet och aktivt bevaka och analysera dotterbolagens verksamhetsinriktning och värdeutveckling. Utifrån förändrade förutsättningar avseende till exempel marknad, lagstiftning, ekonomisk och teknisk utveckling ska Telge AB se över och föreslå omprövning av verksamheter.</p>	<p>Ägardirektivet är uppfyllt.</p>
<p>Telge ABs agerande ska bidra till hållbar samhällsutveckling ur ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Telgekoncernen ska präglas av ett offensivt miljötankande och aktivt verka för att uppnå kommunens mål inom området.☒</p>	<p>Ägardirektivet är uppfyllt.</p> <p>Telge och dess bolag arbetar för att skapa ett attraktivare Södertälje och arbetar för en hållbar samhällsutveckling. Telges miljöarbete planeras, styrs och följs upp genom miljöledningssystem certifierat enligt ISO 14001.</p>
<p>Telge AB ska aktivt verka för att öka mångfalden inom koncernen, bland</p>	<p>Ägardirektivet är uppfyllt.</p>

---

annat vad gäller kön, ålder och etnisk härkomst.

Mångfald är ett viktigt fokusområde inom koncernen. Bland Telges verkställande direktörer har andelen kvinnor ökat från 38 % till 42 %. I Telges företagsledningar har siffran ökat från 48 % till 51 %.

Telge Bostäder

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun förvärva, äga och förvalta eller med tomträtt nyttja fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande kollektiva anordningar, affärslokaler och servicelokaler. Bolaget får även bygga och förvalta kommersiella lokaler. Bolagets verksamhet får också omfatta uppförande av bostäder för försäljning till andra upplåtelseformer.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Telge Bostäder skall genom förvaltning av bostäder skapa bra boende i sunda bostäder till rimlig kostnad. Detta skall ske genom att erbjuda ett varierat utbud av bostäder med god teknisk standard, bra service och ekologisk anpassning, så att det svarar mot en långsiktig efterfrågan.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Affärsplanen för 2014-2016 är framtagen utifrån ägarens ändamål med verksamheten samt de särskilda ägardirektiven, och beskriver hur bolaget arbetar med att uppfylla detta utifrån ett affärsmässigt perspektiv.</p>
<p>Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer i enlighet med lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag samt med beaktande av lokaliseringsprincipen i 2 kap 1 § kommunallagen.</p>	
Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Bostäder ska ta ett särskilt ansvar för de områden där bolaget är en betydande hyresvärd och ska i samverkan med kommunen och andra aktörer och genom att ta hjälp av boende i områdena aktivt arbeta med stadsdelsutveckling i Fornhöjden, Ronna och Geneta.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Bostäder genomför varje år en stor kundundersökning (NKI). För femte året i rad har Telge Bostäders medarbetare knackat dörr och delat ut enkäten till 5000 hyresgäster. I områden med låg svarsfrekvens har dörrknackning använts för att öka andelen svarande.</p> <p>Utifrån kundernas svar utarbetas åtgärdsplaner för aktiviteter och åtgärder som kunderna anser vara viktiga för trivsel och trygghet. Information om vilka aktiviteter och åtgärder som genomförs kommuniceras ut till kunderna i områdesvisa informationsbrev</p> <p>Två Trygghets- och boinflytandesamordnare har anställts under våren och påbörjat arbetet med boendedialoger. Tillsammans med stadsdelsutvecklaren</p>

---

i Telge Bostäder är de viktiga kuggar i arbetet med stadsdelsutveckling och boendedialoger.

Moderniseringsprojektet i Fornhöjden/Fornbacken har påbörjats och Telge Bostäder samarbetar aktivt med kommunen och andra bostadsföretag t.ex. med stadsdelsdagar. Även ett aktivt arbete tillsammans med fritidsgården och med Fornhöjdens IF med t.ex. jobbaktiviteter under sportlovet, och fotbollsskola ingår i vårt arbete med detta.

Telge Bostäder deltar också med kommunen i samtal kring utveckling av Ronna och Geneta. Dessutom pågår ytterligare arbete främst i Ronna med frågor kring URBACT och bl.a. med andra fastighetsägare, polis och skola i stadsdelsgruppen.

---

2. Telge Bostäder ska själv eller med andra aktörer bidra till att det byggs fler bostäder i Södertälje kommun och medverka till att bostadsutbudet är varierat med olika upplåtelseformer.

Ågardirektivet är uppfyllt.

Telge Bostäder har byggt Kvarteret Lampan med inflytt av 105 lägenheter 2014. Ett intensivt arbete pågår med byggprojektet av drygt 100 lägenheter i Södertäljeporten.

Möten har genomförts med Samhällsbyggnadskontoret angående kommande byggprojekt. Telge Bostäder har anmält sitt intresse av att bygga t.ex. Södertäljeporten och Genetafältet.

---

3. Telge Bostäders långsiktiga investerings- och underhållsplan ska årligen uppdateras och redovisas för koncernstyrelsen. Planen ska inbegripa planerade åtgärder så som renovering, försäljning, strategiska köp, nybyggnation som väger in en framtida efterfrågan samt förslag på finansieringslösningar.

Ågardirektivet är uppfyllt.

Planen redovisas i Telge Bostäders affärsplan och visar investeringsbehov perioden 2015-2034. Affärsplanen redovisar investeringar avseende modernisering, miljö och nyproduktion samt försäljningar. Även Telge Bostäders budget inkluderar investeringar.

Den långsiktiga investerings- och underhållsplanen kommer att redovisas för koncernstyrelsen i december.

Under 2013 samt 2014 har sammanlagt 750 lägenheter sålts för skapa ekonomiska förutsättningar för modernisering och nyproduktion.

<p>4. Telge Bostäder ska verka för en hyresnivå som långsiktigt skapar förutsättningar för väl underhållna och attraktiva bostäder.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Utfallet i hyresförhandlingarna under åren 2006 till idag innebär att Telge Bostäder har gått från den lägsta hyresnivån i regionen till att nu ha en hyresnivå som motsvarar snittet för regionen.</p> <p>Arbetet i den lokala Hyreskommittén fortsätter trots att Hyresgästföreningen avbrutit samarbetet. På sikt kommer det att skapa en bruksvärdeshyra i Södertälje som motsvarar de boendes värderingar av olika faktorer som områdets attraktivitet, fastighetens och lägenhetens standard samt fastighetsägarens service.</p>
<p>5. Telge Bostäder ska tillsammans med Telge Återvinning fortsätta utbyggnaden av fastighetsnära källsortering i flerbostadshus.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Rapport avseende detta färdigställdes hösten 2013 och samarbetet med Telge Återvinning kring detta fortlöper.</p>
<p>6. Telge Bostäder ska ta ett särskilt ansvar för att möta efterfrågan på trygghetsboende, studentbostäder och småhus för uthyrning.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Såvitt vi har kännedom om är Telge Bostäder den enda fastighetsägaren som erbjuder detta. I samarbete med Campus erbjuds studentbostäder till de som studerar vid Campus Telge, Trygghetsbostäder finns men har låg efterfrågan och bolaget äger 641 småhus och radhus. Samtliga dessa boendeformer förmedlas via vår Hyresbörs.</p>
<p>7. Telge Bostäder ska tillsammans med berörda bolag i Telgekoncernen och nämnder i kommunen, samordna den yttre skötseln i syfte att effektivisera verksamheterna och öka nyttan av insatserna.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Vinterskötsel med snöröjning, halkbekämpning och sandupptagning samordnades under vintern 2013-2014. Samordning av grönyteskötsel planeras träda i kraft från 2015-01-01, innebärande att Samhällsbyggnadskontoret kommer att sköta samtliga ytor med växtlighet såsom gräsmattor, häckar, buskar, och rabatter. Telge Bostäder kommer att ha egen personal för att utföra tillsyn och arbeta utifrån att alla områden ska vara hela, rena, snygga och trygga.</p>

Telge Fastigheter

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun äga, förvärva, bebygga, förvalta och försälja fastigheter och tomträtter för att därpå uppföra och förvalta kommersiella lokaler samt andra anläggningar såsom skolbyggnader, service-, idrotts- och kulturanläggningar mm samt därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten

Kommentar

Telge Fastigheter skall äga och förvalta koncernens fastighetsbestånd för kommersiell verksamhet samt fastigheter för den kommunala förvaltningen. Bolaget skall aktivt förvalta, utveckla och förädla sitt innehav av kommersiella och kommun fastigheter.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Telge Fastigheter arbetar aktivt med innehavet av fastigheterna och fastighetsstrategin samt följer investerings- och underhållsplanerna.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspra för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som avser kommersiell förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom till externa aktörer

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Fastigheter ska till självkostnad tillhandahålla lokaler för kommunens verksamheter och hyra ut kommersiella lokaler till marknadsmässiga hyror. Avseende lokalerna för kommunens verksamheter ska Telge Fastigheter i en organiserad samverkan med kommunen medverka till ett rationellt och effektivt lokalutnyttjande.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Kommunens lokaler hyrs ut till självkostnad och ekonomisk uppföljning sker regelbundet. Telge fastigheter och kommunen har en väl fungerande organisation för samverkan kring lokalfrågorna.</p> <p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Vissa av de kommersiella lokalerna har ej marknadsmässig hyra (t.ex. föreningar). Vi arbetar aktivt för att de lokalerna omförhandlas hyresmässigt till marknadsmässiga hyror då förnyade avtal skrivs.</p>
<p>2. Telge Fastigheter ska aktivt medverka i utvecklingen av Södertälje stadskärna och stadsdelscentra.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Fastigheter medverkar aktivt i arbetet med utveckling av Södertälje Centrum samt centrumföreningen. De kommersiella fastigheterna är under ständig utveckling.</p>
<p>3. Telge Fastigheters långsiktiga investerings- och underhållsplan ska årligen uppdateras och redovisas för koncernstyrelsen. Planen ska inbegripa planerade åtgärder så som renovering, försäljning, strategiska köp, nybyggnation som väger in en framtida efterfrågan samt förslag på finansieringslösningar.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Underhållsplanen och den långsiktiga investeringsplanen uppdateras löpande, den finns bland annat med i affärsplan och i budget. Redovisning för koncernstyrelsen skedde 2014-12-09.</p>
<p>4. Telge Fastigheter ska hyra ut kulturfastigheter och andra fastigheter med speciell karaktär så att en hållbar förvaltning och användning anpassad för fastigheter med ett högt kulturhistoriskt värde möjliggörs.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>En omorganisation pågår på förvaltningsavdelningen där det bildats ett separat förvaltningsområde för enbart kulturhistoriska fastigheter. Ett arbete pågår tillsammans med Kultur och Fritid gällande framtagning av processer för den kulturhistoriska förvaltningen.</p>
<p>5. Telge Fastigheter ska tillsammans med Telge Återvinning fortsätta utbyggnad av fastighetsnära källsortering i kommunala verksamhetslokaler.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Telge Fastigheter arbetar tillsammans med Telge Återvinning med ett större projekt gällande sopsortering i skolor och förskolor. En standard för källsortering är framtagen och implementerad i ett antal skolor/ förskolor. Arbetet fortsätter.</p>

<p>6. Telge Fastigheter ska, tillsammans med kommunen, verka för ett parkeringssystem med harmoniserade avgifter för parkering i centrala Södertälje, oavsett om dessa sker i p-hus, på gatan eller markparkering.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Aktivt samarbete pågår med kommunen gällande strategier för parkeringen i centrala Södertälje. Verkställande av strategierna tar några år.</p>	
<p>7. Telge Fastigheter ska i samarbete med berörda bolag i Telgekoncernen och nämnder i kommunen, samordna den yttre skötseln i syfte att effektivisera verksamheterna och öka nyttan av insatserna.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Kommunen, Telge Fastigheter och Telge Bostäder har skrivit avtal gällande samordningen av yttre skötsel. Yttre skötsel av Telge Fastigheters fastigheter kommer övergå succesivt till kommunen med start 2015, övergång av samtliga fastigheters yttre skötsel är klar hösten 2016.</p>	
<p>8. Telge Fastigheter ska i samarbete med relevanta aktörer arbeta förebyggande för att minimera bränder och skadegörelse och för att öka tryggheten.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Förebyggande arbete pågår med bland annat bevakning, larm och utökad kameraövervakning. Även andra proaktiva åtgärder kring fastigheterna pågår som exempelvis ta ner stora buskage m.m.</p>	
<p>9. Telge Fastigheter ska genomföra en försäljning av lämpliga markområden i Brandalsund.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Arbete med försäljning är startat i ett gemensamt projekt med kommunen, sbk. För närvarande arbetar vi med framtagande av en försäljningsstrategi. Försäljningsstart bedöms ske första halvåret 2015.</p>	

Telge Hovsjö

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Södertälje kommun förvärva, äga, förvalta eller med tomträtt och nyttjanderättsavtal nyttja fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande kollektiva anordningar, affärslokaler och servicelokaler. Bolaget får även bygga och förvalta kommersiella lokaler. Bolagets verksamhet får också omfatta uppförande av bostäder för försäljning till andra upplåtelseformer.

Bolaget får i de ägda fastigheterna starta och driva verksamheter riktade till de boende i Hovsjö i syfte att utveckla området för de boende.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Telge Hovsjö skall genom att förvalta bostäder, lokaler och grönområden skapa unika samarbeten med skolan, föreningslivet, myndigheter m.fl. för att utveckla bostadsområdet i Hovsjö.</p>	<p>Ägardirektivet är uppfyllt.</p>
<p>Den del av bolagets verksamhet som lyder under lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, ska bedrivas på affärsmässig grund och med beaktande av lokaliseringsprincipen i 2 kap 1 § kommunallagen.</p>	<p>Ägardirektivet uppfylls genom aktiviteter såsom Läxhjälpn, sommarskola med Hovsjösommar, aktiviteter med Hovsjöskolan samt samarbetet med kommunen/fritidsgården. Telge Hovsjö samarbetar även med Polisen, Arbetsförmedlingen, Hyresgästföreningen, Samhällsbyggnadskontoret, KTH, lokala föreningar samt med parterna inom ramen för Hovsjö Hub.</p>
<p>Bolagets verksamhet i övrigt ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.</p>	
<p>Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.</p>	

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014

Kommentar

1. Telge Hovsjö ska driva projekt för att minska segregationen och nytänkande arbeta för att minska utanförskap, kriminalitet och arbetslöshet och verka för ett levande centrum i Hovsjö. Arbetet ska ske i nära samarbete med kommunen, boende, föreningar, myndigheter och intresseorganisationer.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Genom aktiviteter och satsningar som Hovsjösommar, Hovsjönatt, fritidsgård och portvakter skapas förutsättningar för att minska utanförskap, kriminalitet och arbetslöshet. Arbeta med detta görs också genom att ta emot praktikanter i organisationen samt samarbeten med El Sistema och Läxhjälpen. Genom fortsatt utveckling av Hovsjö Hub skapas ett levande centrum.

2. De boende ska ha ett inflytande över Telge Hovsjö.

Ägardirektivet är delvis uppfyllt.

Representation av boende har funnits i styrelsen under 2014. Ny styrelse, utan boenderepresentanter, vald i december 2014. En stor andel av Hovsjöbor (51 %) som arbetar i organisationen skapar ett naturligt inflytande i verksamheten.

3. Telge Hovsjös långsiktiga investerings- och underhållsplan ska årligen uppdateras och redovisas för koncernstyrelsen. Planen ska inbegripa planerade åtgärder så som renovering, försäljning, strategiska köp, nybyggnation som väger in en framtida efterfrågan, alternativa upplåtelseformer såsom bostadsrätter och en- och tvåfamiljshus i området samt förslag på finansieringslösningar.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Långsiktig investerings- och underhållsplan uppdaterad i samband med affärsplanarbetet.

Den långsiktiga investerings- och underhållsplanen har redovisats för koncernstyrelsen i december.

4. Telge Hovsjö ska tillsammans med Telge Återvinning fortsätta utbyggnad av fastighetsnära källsortering i flerbostadshus.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Ett test med "Sopspanare" gjordes under juni månad där ungdomar utbildade våra hyresgäster i sophantering samt kartlade vad som slängs och när. En plan håller på att utarbetas för fastighetsnära insamling i flerbostadshuset. Testen med sopspanare ligger till grund för planering av åtgärder. Att säkra hyresgästernas sophantering samt Telge Hovsjös kapacitet är största prioritet. Telge Återvinning är en naturlig samarbetspart i frågorna kring sopor/återvinning.

Telge Nät

Verksamhetsföremål

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva energiproduktion och energidistribution inom områden gas, kyla, el- och fjärrvärme, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för energirörelsens behov, vidare att bedriva kompletterande energiservice och energikonsultarbete och idka annan med energiverksamheten förenlig verksamhet.

Föremålet för bolagets verksamhet är därutöver att bedriva stadsnätverksamhet som innebär att bygga och driva bredbandsnät som utnyttjas av tjänsteleverantörer som levererar bland annat data-, telefoni- och TV-tjänster.

Föremålet för bolagets verksamhet är vidare att vara huvudman för de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i kommunen, att tillgodose samhällets behov av vatten i erforderlig mängd och tryck och av sådan beskaffenhet som erfordras för hushållsändamål, att motta och hantera avloppsvatten enligt ställda myndighetskrav, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för VA-verksamhetens behov, att handlägga frågor om avgifter och taxor.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten

Kommentar

Bolaget skall tillhandahålla kompletta energilösningar, stadsnäts- och VA-tjänster med långsiktig positiv miljöpåverkan till i första hand kommunens innevånare, näringsliv och offentlig verksamhet. Bolaget skall eftersträva en hög leveranssäkerhet.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Telge Nät levererar tjänsterna i enlighet med uppställda mål och med en hög kundnöjdhet.

Enligt senaste kundundersökningen tycker 96 % av kunderna att Telge Nät förbättrar samhällsnyttan i Södertälje.

Den del av bolagets verksamhet som lyder under ellagen, naturgaslagen och/eller fjärrvärmelagen ska bedrivas på affärsmässig grund.

Bolagets verksamhet i övrigt ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
1. Telge Näts taxor ska vara utformade så att långsiktigt hållbar användning av naturresurser främjas.	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Vi har rörliga prisdelar. Detta trots att vi har stora fasta kostnader. Översyn av taxor görs kontinuerligt.</p>
2. Telge Nät ska planera projekt med kommunen och säkerställa effektivt utförande samtidigt som störningar minimeras.	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Projektsamrådsmöten med kommunen månadsvis Projekt & Exploateringsråd med kommunen kvartalsvis Strategimöte mellan SBK och TNFL kvartalsvis. En Key account manager är utsedd för att säkerställa samarbetet.</p>
3. Telge Nät ska, tillsammans med förvaltningen utreda hur bredbandet kan byggas ut i kommunen (förutsättningar, kostnader, konsekvenser, möjliga samarbeten etc.).	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Det finns en stor efterfrågan från kommun invånarna om anslutning. Under 2014 har en stor satsning mot villamarknaden genomförts. Inför 2015 görs en långsiktig prognos för stadsnätsaffären för att utvärdera de ekonomiska förutsättningarna för fortsatt expansion.</p>
4. Telge Näts långsiktiga investerings- och underhållsplan ska årligen uppdateras och redovisas för koncernstyrelsen. Planen ska innehålla, förutom planerade åtgärder, förslag på finansieringslösningar.	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Re- och nyinvesteringsplaner upprättade och beslutas i TN Styrelse i oktober för vidare redovisning i koncernledning.</p>
5. Telge Näts energiproduktion ska baseras på förnyelsebar energi.	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Järna Pancentral producerar med ca 80% biobränsle. Plan för hur Järna Panncentral skall vara fossilfri 2016 är under framtagande inom ramen för Energisamarbetet med LantmännenCerealia. Vår fjärrvärme produceras med förnyelsebara bränslen.</p>

Telge Återvinning

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva insamling och behandling av avfall och därmed förenlig verksamhet. Bolaget skall vidare bedriva utveckling och försäljning av miljöriktig återanvändning av restprodukter och därmed förenlig verksamhet inom återvinningsområdet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Telge Återvinning skall tillhandahålla kretsloppsanpassade återvinningslösningar till hushåll, företag och offentlig förvaltning i Södertälje kommun och i regionen. Bolaget skall utveckla möjligheterna att tillvarata resurser genom återanvändning och återvinning. Telge Återvinning skall svara för kommunens skyldighet enligt miljöbalken att insamla och behandla avfall.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Återvinning tillhandahåller kretsloppsanpassade återvinningslösningar till hushåll, företag och offentlig förvaltning i Södertälje kommun och i regionen.</p>
<p>Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetens och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.</p>	
<p>Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.</p>	

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Återvinning ska vara en föregångare inom återvinning och återbruk.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Telge Återvinning är en föregångare inom återvinning, främst genom utbyggda hemsortering och fastighetsnära insamling. Däremot arbetar Telge Återvinning i dagsläget mycket lite med återbruk.</p>
<p>2. Telge Återvinning ska verka för en ökad biogasproduktion i regionen.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Återvinning verkar för att samla in ökade mängder matavfall som blir till biogas.</p>
<p>3. Telge Återvinning ska tillsammans med bostads- och fastighetsbolagen i kommunen fortsätta utbyggnaden av fastighetsnära källsortering i småhus, flerbostadshus och kommunala verksamhetslokaler i hela kommunen.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Telge Återvinning har utrett vilken kapacitet vi har för att utöka fastighetsnära insamling och varit delaktiga i att ta fram konceptet "Miljonären", se nästa ägardirektiv.</p>
<p>4. Telge Återvinning ska tillsammans med andra bolag i Telgekoncernen och med kommunen, verka för en ökad kunskap om återvinning och hållbart samhälle i alla för- och grundskolor i kommunen, med syfte att minska avfallsmängderna.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Återvinning har bland annat genom arbetet med "Miljonären" verkat för ökad kunskap om återvinning och hållbart samhälle inom skolor i Södertälje kommun.</p>

Telge Energi

Verksamhetsföremål

Bolaget har till ändamål att bedriva handel med energi och därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Bolagets syfte är att erbjuda energiavtal och närallgande tjänster till hushåll och företag i Sverige. Bolaget ska verka för en ökad konkurrens på energimarknaden.</p> <p>Verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund i enlighet med ellagen (1997:857).</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Energi ökar sina marknadsandelar genom att erbjuda attraktiva och Rena elavtal till våra kunder i Södertälje och Sverige. Vår andel av avsningsavtal är ett av branschens lägsta på ca 7 % jämfört med branschsnitt som är ca 15 %, vilket är mycket positivt för våra kunder.</p>
Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Energi ska öka företagets värde genom organisk tillväxt, förvärv eller andra typer av strategiska samarbeten.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Energi har fortsatt en stark kundtillväxt och en ökad vinst.</p>
<p>2. Telge Energi ska endast sälja elavtal med förnyelsebar energi.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Energi säljer enbart Ren EL från förnyelsebar energi (Sol, vind och vatten). Vi har under året infört en skvätt sol i alla våra kunders elavtal, och det är vi först i Sverige med! Under året har vi även ingått ett långsiktigt samarbete med Världsnaturfonden WWF för att ytterligare öka vårt fokus på hållbarhetsfrågor.</p>
<p>3. Telge Energi ska stödja utbyggnaden av sol- och vindkraftproduktion genom att exempelvis sälja andelar i produktionsanläggningar, sol- och vindel, köpa in överproduktion från producenter samt erbjuda nettodebitering av el.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Energi har ökat andelen sol i sin produktmix genom att dubbla antalet småskaliga solproducenter under året. Vi har även tillsammans med WWF engagerat oss i ett antal projekt för att förbättra förutsättningarna för utbyggnad av förnyelsebar produktion. Vi har även skänkt en solcellsanläggning till Blombäckaskolan i Södertälje där vi även köper in deras överskott av el.</p>

Telge Kraft

Verksamhetsföremål

Bolaget har till ändamål att köpa och sälja kraft, att inom kraftområdet bedriva värdepappersrörelse och bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget avser, som ett led i denna rörelse, lämna råd i finansiella frågor, sälja kraftrelaterade tjänster och bedriva därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Bolagets syfte är att erbjuda stora svenska kraftförbrukare konsulttjänster inom krafthandel och därtill hörande administration.</p> <p>Verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund, i enlighet med ellagen (1997:857).</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Kraft arbetar kontinuerligt för att vinna nya kunder och förbättra kompetensen inom krafthandel.</p>
Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Kraft ska öka företagets värde genom organisk tillväxt, förvärv eller andra typer av samarbeten i Sverige och Norden.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Under det första halvåret vann Telge Kraft nio nya kunder i Sverige, vilket kommer att bidra till bolagets tillväxt.</p>
<p>2. Telge Kraft ska agera för att minska bolagets och kommunkoncernens behov av att ställa ut säkerheter på elbörsen Nord Pool Spot ASA och NASDAQ OMX.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Under det första halvåret har nya kontrakt ingåtts med Söderenergi och fem vindkraftsproducenter, vilket är steg på vägen mot minskande säkerhetskrav från elbörserna.</p>
<p>3. Telge Kraft ska verka på marknaden för att möjliggöra maximala inköp av förnyelsebar energi för bolagets uppdragsgivare.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Under det första halvåret har bolagets kunder ökat sina inköp av förnyelsebar energi, efter utökade och riktade säljinsatser från Telge Kraft.</p>

Södertälje Hamn

Verksamhetsföremål

Bolaget skall, inom Södertälje kommun, bedriva hamn-, stuveri-, terminal- och godsvårdsverksamhet samt i anslutning härtill transport-, lagrings- och speditjonsverksamhet och annan därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Södertälje Hamn ska vara en marknadsanpassad fullservicehamn och därmed en resurs för näringslivet i Södertälje samt Stockholms- och Mälardalenregionen.</p> <p>Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika och förbud att lämna stöd åt enskild, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.</p> <p>Självkostnadsprincipen är dock inte tillämplig i bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.</p> <p>Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p>
Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Södertälje Hamns fyra huvudsakliga affärsområden, ska på kommersiella grunder, vara containerhantering, RoRo/färja, bränslehamn samt hantering av bulkvara.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Södertälje Hamn verkar inom samtliga affärsområden på en kommersiell marknad.</p>

---

2. Södertälje Hamn ska fortsätta verka för att hamnen får en utökad kapacitet att hantera bränsle under miljöriktigt anpassade former.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Tillståndsansökan lämnades in till Mark och Miljödomstolen i april.

---

3. Södertälje Hamn ska i samarbete med övriga Telgebolag, kommunen och näringslivet, medverka till etablering av ett företags- och logistikcentrum i Almnäs.

Ägardirektivet är delvis uppfyllt.

Södertälje Hamn har en dialog med Stadsbyggnadskontoret i Södertälje kommun gällande Stockholm Syd. Det är kommunens anställda som ansvarar för frågan, och Södertälje Hamn saknar rådighet, det enda hamnen idag kan göra är att komma med goda råd och tips. Då framdriften gällande Almnäs idag är begränsad kan inte ägardirektivet anses som uppfyllt.

Tom Tits Experiment

Verksamhetsföremål

Bolaget ska inom Södertälje kommun driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Bolagets verksamhet omfattar även att driva och utveckla förskola med naturvetenskaplig och teknisk inriktning. Bolaget bedriver även restaurang- och caféverksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten

Genom Tom Tits Experiments verksamhet ska Södertäljes utveckling stärkas. Tom Tits Experiment ska stärka Södertälje genom att bidra till stadens profil och attraktionskraft, både som besöksmål, bostadsort och företagsmiljö. Det ska ske genom att vara det ledande utflyktsmålet med avseende på lärande upplevelser. Alla besökare ska stimuleras att utforska och undersöka fenomen och företeelser i sin omgivning och därmed upptäcka det lustfyllda lärandet.

Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.

Kommentar

Ägardirektivet är uppfyllt.

Verksamheten bedöms under året ha uppfyllt direktivet då målsättningarna vad gäller besöksantal har uppnåtts samt att verksamheten fått en tydligare profil vad gäller att stötta Södertäljes lärare (fortbildning) och dess befolkning (särskilda årskort för kommuninvånare).

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Tom Tits Experiment ska erbjuda allmänhet och professionella en mötesplats för att utveckla barns och ungdomars intresse för naturvetenskap och teknik.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Målsättningen att bredda verksamheten som en mötesplats vad gäller besökarnas åldrar har uppnåtts genom satsningar på café, park och särskilda satsningar för att utveckla ytor och miljöer där besökare gemensamt utforskar och utmanar såväl fenomen som material (Makers Space).</p>
<p>2. Tom Tits Experiment ska erbjuda Södertälje kommuns skolor och lärare, en attraktiv miljö och kvalificerade pedagoger, för kompetensutveckling, studiebesök och riktade kurser.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Verksamhetens utbildningsavdelning är idag fokuserad mot att erbjuda Södertäljes lärare fortbildning i användandet av interaktiva miljöer och experiment i sin undervisning. Verksamheten har också utvecklat sitt erbjudande genom att anställa två pedagoger med hög naturvetenskaplig kompetens.</p>
<p>3. Tom Tits Experiments ska erbjuda allmänbesökare, lärare och elever en lärande miljö där kärnverksamhet består av interaktiva naturvetenskapliga experiment. Stödjande verksamheter är nya kompetensområden som visar naturvetenskapliga fenomen och samband.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Verksamheten har minskat antalet experiment men höjt kvaliteten bland de kvarvarande. Urvalskriterier är och har varit experimentens förmåga att attrahera besökare (roligt, spännande intressant) men också deras kvalitet i utförandet och pedagogiska möjligheter samt deras anknytning till relevant läroplan. Nya kompetensområden är Gamification och Makers Space. Vidare har projektet Människans kroppsuppfattning erbjudits besökare under sommar och höst genom gästspel av Cirkus Cirkör.</p>

Telge Inköp

Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att för Södertälje kommun och dess bolag och i förekommande fall andra närliggande kommuner och av dessa ägda bolag - bedriva inköpsverksamhet i form av upphandlingar, tecknande av ramavtal, utveckling av inköpsprocesser och därmed förenlig verksamhet.

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Bolagets syfte är att genom en samordnad och utvecklad inköpsprocess bidra till kostnadseffektiva inköp i kommunen och koncernen.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Detta ändamål är utgångspunkten för Telge Inköps verksamhet.</p>
<p>Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och 8 kap 3 c § kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetens och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.</p>	
<p>Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Telge (i Södertälje) AB.</p>	

Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<ol style="list-style-type: none"> 1. Telge inköps verksamhet ska vila på affärsmässiga grunder som främjar en god konkurrens, så att Telge Inköps kunder erhåller varor och tjänster med högt ställda krav till rätt kvalitet och pris, där samtliga leverantörerna följer Södertälje kommuns och dess bolags uppförandekod för leverantörer. 	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Från och med april 2013 ligger Uppförandekoden som ett skall-krav i samtliga annonserade upphandlingar. Under 2014 har Telge Inköp också lyckats förhandla in uppförandekoden på 30 % av våra förlängningar.</p>

<p>2. Telge Inköp ska utforma inköpsprocessen ska utformas så att leverantörer, såväl lokala, nationella som internationella, kan lämna anbud och delta i upphandlingar.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>I processen finns inga hinder för att lämna anbud.</p>
<p>3. Telge Inköp ska i samverkan med sina kunder, arbeta för att skapa möjligheter för mindre lokala leverantörer att delta i upphandlingar.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Av totala påverkbara inköpsvolym köper vi 27 % av lokala leverantörer (definition postort Södertälje inkl. kommundelar). Även förhållandet köp på avtal från lokala leverantörer som en andel av den totala volymen på avtal uppgår andelen till 27 %. Köp från närodlat uppgår till 24 %.</p> <p>Telge Inköp har också under året haft två sammankomster för lokala leverantörer. Informationen inbegrep förändringar i lagstiftningen, vilket kan möjliggöra att fler lokala leverantör kan delta i direktupphandlingarna då gränsen höjs, samt rundabordsamtal.</p>
<p>4. Telge Inköp ska ansvara för kontroll av inköpsmönster samt efterlevnad av ingångna avtal tillsammans med sina kunder.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Inköp fortsätter skicka ut vår inköpsrapport och vi ser en långsam, men stadig, förbättring av avtalstroheten. Från och med september skickar Telge Inköp ut en inköpsrapport till nämnderna halvårsvis. Den första rapporten var för kvartal 1 och 2, 2014.</p>
<p>5. Telge Inköp ska genom effektiva och definierade processer stödja nämnderna och bolagen att prioritera ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet högt i samband med upphandlingar. Till exempel genom sociala klausuler, krav på ekologiska varor, tillgänglighet, djurskyddsregler och att inget GMO (genetiskt modifierade organismer) förekommer.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Telge Inköp har avtal med krav på ekologiska varor, djurskyddsregler och GMO. Tillgänglighetsperspektivet ombesörjs i kravspecifikationerna. Sociala krav finns i ett antal avtal, se ägardirektiv 7. Procentandel ekologiska varor uppgår till 33 %</p> <p>Uppföljningen om att inget GMO förekommer går dock inte att praktiskt genomföra utan detta krav uppfylls genom att vi ställer krav på ekologiska varor, där inget GMO förekommer.</p> <p>Uppföljning av djurskyddsregler görs och Telge Inköp säkerställer att det utifrån ett LOU perspektiv är en korrekt uppföljning. Dock kan Telge Inköp konstatera, vid mer långtgående kontroller av leverantörerna, att den lagstadgade uppföljningen ej är tillfyllest för att säkerställa de djurskyddsregler vi eftersträvar i Södertälje kommun.</p>

Telge Inköp arbetar aktivt med att påverka tolkningarna av LOU, främst genom ett deltagande i Miljöstyrningsrådets forum för livsmedelsinköp. För att förstärka diskussionen kring tillgänglighet har Telge Inköp inbjudit Handikapp rådet för att föra diskussioner kring vilka upphandlingar man kan förstärka skrivningar kring tillgänglighet i avtalen.

6. Telge Inköp ska säkerställa att det i alla upphandlingar ställs krav på att leverantörer och underleverantörer utan kollektivavtal ska ha ekonomiska villkor, arbetsmiljö och försäkringsskydd för sina anställda som motsvarar sådana avtal.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Telge Inköp ställer krav på kollektivavtal i samtliga upphandlingar.

7. Telge Inköp ska under 2014 i samverkan med bolag och nämnder pröva att genomföra upphandlingar, där så är lämpligt, som innehåller sociala klausuler.

Ägardirektivet är delvis uppfyllt.

Telge Inköp har i både hemtjänst-och lokalvårdsavtalet klausuler att de skall kunna ta emot praktikanter.

Dock är processen med nämnder och bolag ej satt. Telge Inköp föreslår att nämnder och bolag bjuder in Telge Inköp för att diskutera vilka upphandlingar under 2015 där dessa klausuler skall försöka tillämpas.

Telge Tillväxt

Kommunens särskilda ägardirektiv - Ägarens ändamål med verksamheten	Kommentar
<p>Telge Tillväxt ska anställa arbetslösa ungdomar och i samarbete med svenska företag, arbetslivskontoret och arbetsförmedlingen ge dem arbetslivserfarenhet, nätverk och utbildning för att därigenom göra dem anställningsbara i nästa led. Bolaget ska också genom affärsutveckling skapa helt nya arbeten för ungdomar.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Tillväxt har sedan starten anställt över 550 arbetslösa Södertäljeungdomar. Telge Tillväxt följer årsplanen för antal ungdomar och har 2014 anställt 152 ungdomar. Däremot är det svårt att uppfylla direktivet om "genom affärsutveckling skapa helt nya arbeten för ungdomar" eftersom det är på företagen, Telge Tillväxt kunder, som affärsutvecklingen sker och arbetena skapas. Telge Tillväxt har emellertid genomfört lunchseminarier och frukostmöten med lokala företag för att diskutera hur nya arbeten kan skapas för ungdomar.</p>
Telge AB:s preciserade ägardirektiv 2014	Kommentar
<p>1. Telge Tillväxt ska årligen erbjuda 150 - 200 arbetslösa ungdomar i Södertälje (i första hand upp till 24 år) anställning och kompetensutveckling under max ett år, med målsättning att de därefter går till fast anställning eller studier.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Tillväxt följer årsplanen och har 2014 anställt 152 ungdomar.</p>
<p>2. Telge Tillväxt ska bidra till att skapa debatt om hur ungdomsarbetslösheten kan hanteras och visa på helt nya lösningar.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Telge Tillväxt har under 2014 skrivit debattartiklar i SvD, LT, Veckans Affärer och förekommit i SVT. Telge Tillväxt lyftes fram som ett gott exempel när arbetsmarknadsministern presenterade utredningen om matchningsanställningar på DN Debatt. Ett flertal studiebesök från kommuner runt om i Sverige har ägt rum.</p>
<p>3. Telge Tillväxt ska jobba tillsammans med delägarna för att utveckla affärsmodellen och för att hitta nya samarbetspartners.</p>	<p><i>Ägardirektivet är delvis uppfyllt.</i></p> <p>Det finns en vilja och ambition hos delägarna att delta och bidra på ett mer påtagligt sätt. Med något undantag har inte Telge Tillväxt förmått att möta detta engagemang på ett bra sätt. Nya samarbetsformer utanför styrelserummet måste etableras.</p>

Intressebolaget Söderenergi

Långsiktig inriktning	Kommentar
<p>Fjärrvärmerna utgör en viktig infrastruktur som bidrar med ekonomiskt och miljömässigt stora värden i ägarkommunerna.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Söderenergis ackumulerade resultat per december 2014 före skatt är 98 mkr (budget 74). Förnybar elproduktion och värme till TN och SFAB till över 90 % förnybart. De egna kapitalet december 2014 är 358,6 mkr (budget 312 mkr).</p>
<p>Söderenergi med dotterbolag (Bolaget) skall producera värme för distribution till Södertörns Fjärrvärme (SFAB) och Telge Nät (TN) samt i enlighet med samarbetsavtalet med Fortum. Dessutom skall Bolaget producera el i kraftvärmeverket Igelsta Kraftvärmeverk. Söderenergi skall bidra till att säkra fjärrvärmens framtida konkurrenskraft. Bolaget skall kännetecknas av en sund ekonomi, resurssnålhet och eftersträvan av lösningar för ekologisk hållbarhet.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Investeringen i kraftvärmeverket (IKV) har hög tillgänglighet och låga rörliga produktionskostnader med hög miljöprestanda.</p>
Inriktning 2013-2015	Kommentar
<p>Bolaget är nu i ett skede där den interna effektiviteten och lönsamheten skall trimmas efter att investeringsfasen är över. Kraftvärmeinvesteringens förutsättningar är delvis förändrade på grund av ökade bränslekostnader vilket därmed påverkat lönsamheten negativt. Delvis har detta kompenseras genom att låta SFAB och TN få en ökad värmekostnad 2012. Inriktningen för perioden 2013-15 är att Söderenergi skall skapa ytterligare resultatutrymme medan distributörerna endast får en indexjusterad prishöjning på den rörliga priskomponenten.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Under 2014 har bränslepriserna fortsatt legat på en gynnsam nivå vilket i enlighet med prismodellen innebär att det inte är någon höjning av priset för Telge Nät och SFAB 2015.</p>

<p>Bolaget skall under perioden fortsatt effektivisera verksamheten, bl.a. genom att utveckla sitt interna arbetssätt med hjälp av målstyrning med leanfilosofi för att skapa bättre resultat. Bolaget skall fortsatt sträva efter att finna nya och alternativa bränslen med syfte att sänka kostnaderna.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>2011 fattades beslut om att införa målstyrning med leanfilosofi som grund. Därutöver har också en processorientering av verksamheten genomförts och under 2014 pågår etablering av arbetssättet. Bolaget arbetar aktivt med att finna nya bränsleslag och har bland annat tagit in större volym billigare skogsbränslesortiment till IKV samt utvecklar kapaciteten för att ta emot ökade mängder balad bränslekross med fartyg. Nya leverantörer, länder och bränsleslag utforskas kontinuerligt i nära samarbete med delägda EFO AB. Bränslemixen i IKV har från driftsättningen kontrollerat utvecklats från ca 20-30 % returflis till 50 % returflis hösten 2014 och målet är 70 % returflis 2017. Returflis är billigare än skogsbränsle men orsakar ökat slitage och kräver noggrann kontroll och uppföljning av slitage och väl avvägda underhållsinsatser.</p>
<p>Bolaget skall tillsammans med Fortum utveckla affären så att en lönsam volymökning möjliggörs. I diskussionerna med Fortum skall ägarnas representanter alltid involveras när strategiska frågor hanteras.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Ett ägarmöte har hittills genomförts under 2014 där VD och ägarrepresentanter deltagit (samt Fortum Värmes VD). Därutöver sker löpande driftsgruppsmöten med operativt avtalsansvariga m.fl.</p>
<p>Områdesspecifika ägardirektiv</p>	<p>Kommentar</p>
<p>Produktionen av värme och el skall ske till lägsta möjliga kostnad, med beaktande av behovet av hög leveranssäkerhet och med bränslen som till övervägande del baseras på biobränslen, avfallsbränslen eller återvunna material.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Produktionsoptimeringen av det gemensamma systemet (med Fortum) sker via dygnsplaner som tas fram av Fortum och som vi stämmer av. Avräkning sker gemensamt i efterhand. Bränslemixen i enlighet med den budgeterade d v s övervägande biobränslen, avfallsbränslen och återvunna material.</p>
<p>Följande skall godkännas av ägarna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Försäljning av fast egendom • Köp eller försäljning av aktier • Bildande av dotterbolag • Ändring av bolags aktiekapital 	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>De tidigare dotterbolagen Igelsta förvaltnings AB och Fittjaverkets förvaltnings AB är fusionerade med moderbolaget o under 2014.</p>

<p>En prismodell mellan Söderenergi och värmedistributörerna Telge Nät och SFAB skall utarbetas för tre år i taget. Aktuell prismodell gäller 2013-2015. En ny prismodell för perioden efter 2015 skall vara beslutad senast i juni 2015.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Gällande prismodell följs. Process är uppstartad med ägare och distributionsbolag med mål att ha en ny prismodell framtagen för beslut under maj 2015.</p>	
<p>Bolaget skall vid utgången av 2015 ha ett eget kapital om minst 250 mkr efter återbetalning av aktieägartillskott. I syfte att uppnå erforderligt eget kapital skall ägarna avstå från utdelning under perioden 2013-2015. Med ett eget kapital på 250 mkr kan bolaget hantera de resultatsvängningar som kan uppstå som följd av normala variationer på grund av bolagets riskprofil.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Eget kapital vid utgången 2014 är preliminärt 358,6 mkr.</p>	
<p>Bolaget skall årligen utarbeta och till ägarna överlämna en investeringsplan över kommande tre år. Planen utgör ägarnas underlag för borgens- och låneram.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Det finns en gällande treårsplan från 2014.</p>	
<p>Större investeringar, över 50 mkr, skall godkännas av ägarna och baseras på en lönsamhetskalkyl med känslighetsanalyser.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Inga sådana investeringar planeras 2014.</p>	
<p>Söderenergi skall ha genomgång av affärsplan, budget och långsiktiga investeringsplaner med dess ägare innan ärendena tas upp för beslut i styrelsen.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Det finns gällande planer förankrade med styrelse och ägare.</p>	
<p>Söderenergi skall finansiera sig genom den av ägarkommunerna gemensamt drivna internbanken.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p>	
<p>Bolaget skall vara miljöcertifierat och senast under år 2013 även vara arbetsmiljöcertifierat.</p>	<p><i>Ägardirektivet är uppfyllt.</i></p> <p>Godkänd revision avseende arbetsmiljö OHSAS 18001 (2014) och miljö ISO 14000 (2014) genomfördes i oktober 2014 (samordnad revision av båda ledningssystemen).</p>	

Bränslen ska användas på ett resurseffektivt sätt för att minska belastningen på miljön. Bränslen ska så långt möjligt vara förnyelsebara (icke fossila) och/eller framställda av sådant material som annars skulle ha gått till spillo, t ex avfall från skogsbruk eller material och produkter, exempelvis av papper, trä och plast, som dels tjänstgjort minst en gång och dels inte kan återanvändas eller materialåtervinnas på ett effektivt sätt. Ett normalår ska användningen av fossil eldningsolja vara mindre än 2 % för leverans till SFAB och TN och andelen förnyelsebara bränslen/returbränslen ska totalt, inklusive leveransen till Fortum vara minst 90 % (avrop av effektgaranti från Fortum exkluderad). I den utvecklingsplan för Söderenergi som är under utarbetande skall förutsättningarna och konsekvenserna av att avveckla användningen av torv till 2020 beskrivas. Avfall från förbränningsanläggningarna ska behandlas på ett miljöriktigt och resurseffektivt sätt.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Användningen av fossil eldningsolja vara mindre än 2 % (utfall 1,2 %) för leverans till SFAB och Telge Nät och andelen förnyelsebara bränslen/returbränslen ska totalt, inklusive leveransen till Fortum vara minst 90 % (utfall 90 %) (avrop av effektgaranti från Fortum exkluderad). Explosionen i svavelsilon januari 2014 medförde att torv användes som korrosionshämmande tillsats under januari-mars 2014 och andelen förnybart gick under 90 % under en tid men blev 90 % totalt för året.

En första version av utvecklingsplanen färdigställdes våren 2014 och arbete har påbörjats med att se över torvanvändningen. Arbetet kommer att fördjupas i nästa version som är under utarbetande och presenteras i mars 2015.

Aska från förbränningsanläggningarna tas om hand av Telge Återvinning vars avtal gick ut 2014 och ny upphandling har genomförts i enlighet med konkurrenslagstiftningen. Upphandlingen vanns av Ragn-Sells som sedan 1 januari 2015 tar hand om askan.

Metallavfall sorteras och säljs för återvinning. Övrigt avfall källsorteras och brännbar fraktion energiåtervinns i egen anläggning.

Bolaget skall löpande utvärdera och uppdatera en av styrelsen beslutad riskpolicy för de pris- och volymrisker som bolaget utsätts för. Dessutom skall affären med Fortum noga följas för att hantera risker och osäkerhet i den för Bolaget viktiga affären.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Revidering och beslut i styrelsen av riskpolicy görs årligen, så även 2014 (september-mötet). Riskrapportering av pris och volymrisker (inklusive Fortum) sker tertialvis i enlighet med riskpolicyn.

Utsedda företrädare för ägarna och revisorerna skall medges full insyn i bolagets redovisning och löpande erhålla information om bolagets verksamhet som är av signifikant betydelse för ägandet. Årsbokslut, Tertialbokslut, Riskrapport, Budget och investeringsplan, Affärsplan för kommande 3 kalenderår med verksamhetens strategiska inriktning samt detaljerad ekonomisk plan och investeringsplan för år 1 och ekonomisk prognos för år 2 och 3.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Ägarrepresentanter och revisorer har tillställts samtlig information som hittills enligt planerna är framtagen.

Affärsplan och budget för 2015-17 beslutades av styrelsen i december 2014 och dessförinnan stämdes underlagen av med ägarrepresentanterna.

Revisionsrapport (Årsrapport och löpande granskning), Uppföljning av ägardirektiven.

Bolaget skall ha av styrelsen beslutade policies för minst följande områden:

- Finanspolicy (gällande beslutad 2011-10-06, årligen reviderad 2014-10-23)
- Riskpolicy för prisrisker i energiaffären (gällande beslutad 2011-10-06, årligen reviderad 2014-09-24)
- Miljö- och hållbarhetspolicy (gällande beslutad 2012-09-27)
- Kommunikationspolicy (gällande beslutad 2003-11-03)
- Arbetsmiljöpolicy (gällande beslutad 2012-09-27)

Där så är rimligt skall bolaget samordna andra interna ramverk med ägarna.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Riskpolicyreviderad på styrelsemöte 2014-09-24.
Finanspolicyn reviderades på styrelsemöte 2014-10-23.

Övriga oförändrade.

Bolaget skall söka en ökad samordning med ägarbolagen eller ägarkommunerna när det ur ekonomisk synpunkt är fördelaktigt.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Samverkan med Telge Nät och SFAB sker kontinuerligt och med ägarkommunerna t.ex. via internbanken.

Bolaget skall samverka med SFAB och TN för att åstadkomma lösningar som är lönsamma för hela den samlade fjärrvärmeaffären och för att gemensamt stärka och utveckla en långsiktigt ekonomiskt hållbar fjärrvärmeaffär i ägarkommunerna. Baserat på en gemensam målbild och med prognoser för olika scenarier från TN och SFAB över fjärrvärmemarknadens utveckling de närmaste 10 åren skall en långsiktig utvecklingsplan utarbetas för bolaget. Planens syfte är att utgöra en huvudinriktning i hur produktionssystemet skall utvecklas. Planen ses över årligen i samband med att affärsplanen läggs fram.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Under året har ett fördjupat arbete fortsatt där långsiktiga försäljningsprognoser erhållits från Telge Nät och SFAB med syfte att ta fram en långsiktig (2025) utvecklingsplan för Söderenergi men också som grund för hela den samlade fjärrvärmeaffären i kommunerna. Planen som innehåller många scenarion för beräkningar, likviditetsplaner och resultatutveckling var inte helt färdigställd vid dragnings av affärsplan i december utan lades fram i mars 2014. Nya prognoser fram till 2030 har erhållits och en reviderad långsiktig plan presenteras i mars 2015.

Avtal med något av ägarbolagen Telge (i Södertälje) AB och Södertörns Energi AB liksom avtal med någon av ägarkommunerna skall beslutas i Bolagets styrelse.

Ägardirektivet är uppfyllt.

Inga nya avtal under året.

6. Utveckling av kompetens- och medarbetarfrågor

Antal anställda i Telgekoncernen

Antalet anställda¹ inom Telgekoncernen redovisas i tabellen nedan.

Medelantal anställda	2013	2014
Telge	73	70
Telge Bostäder	127	114
Telge Energi	83	83
Telge Kraft & Krafthandel	39	37
Telge Återvinning	83	78
Telge Fastigheter	27	29
Telge Nät	130	128
Tom Tits Experiment	55	55
Södertälje Hamn	45	43
Telge Hovsjö	39	49
Telge Inköp	14	14
Telge Tillväxt	60	54
	775	754

Ledarskap och mångfald

Bland Telges verkställande direktörer har andelen kvinnor ökat från 38 % till 42 %. I Telges företagsledning har siffran ökat från 48 % till 51 %. Det är fortfarande en skev fördelning på ledningsgruppsnivå på Tom Tits, Telge Återvinning och Telge Hovsjö där mer än 70 % är kvinnor. På Södertälje hamn och Telge Kraft/Telge Krafthandel är mer än 70 % män. Inte bara jämställdhet utan även att öka mångfalden hos chefer och medarbetare generellt är prioriterat i koncernen och ett av koncernens gemensamma mål framåt.

Medarbetarundersökning - prestationsnivå

Under hösten 2014 genomfördes den stora årliga medarbetarundersökningen för 7:e gången i ordningen för Telgekoncernen. Medarbetarundersökningen ger Telges medarbetare möjlighet att anonymt svara på frågor om hur man bland annat uppfattar ledarskap, medarbetarskap, delaktighet, effektivitet, socialt klimat och målkvalitet.

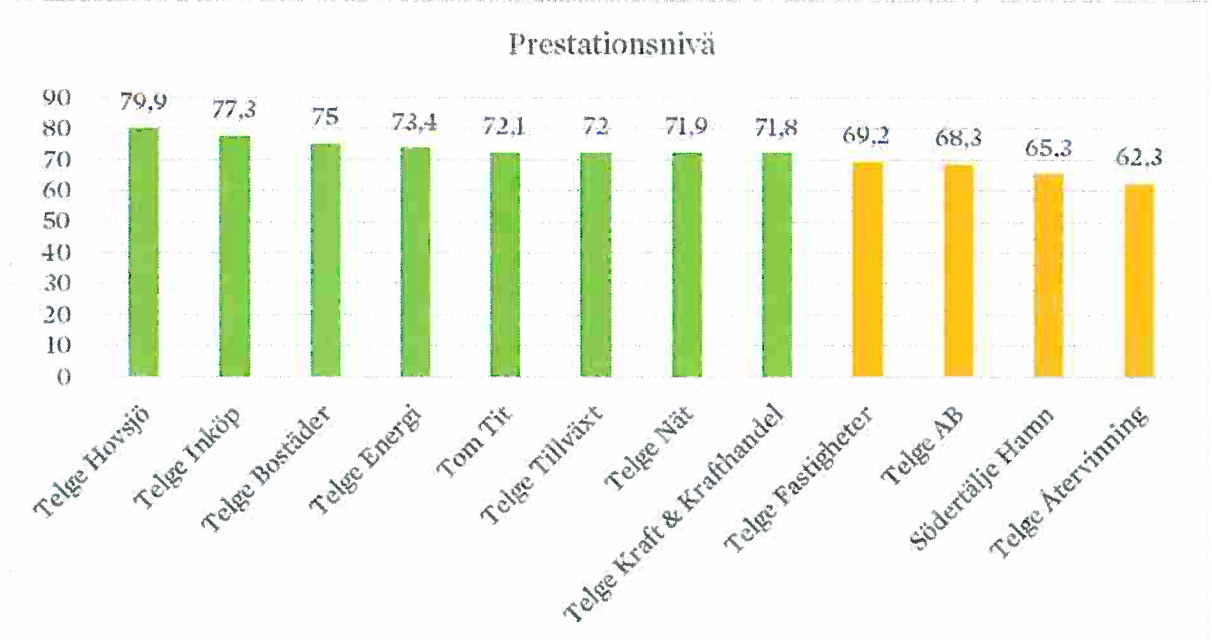
Totalt för koncernen blev resultatet år 2014 något högre (71,1) än föregående års mätning (69,4). Resultat över 70 indikerar en hög prestationsnivå utifrån medarbetarnas upplevelse. Undersökning visade även att det inte längre finns några med resultat under 60 vilket är glädjande. Både Södertälje Hamn och Telge Återvinning har flyttat fram sina positioner.

De områdena med lägst värden är framför allt arbetsrelaterad utmattning, delaktighet och målkvalitet. Positivt är dock att den arbetsrelaterade utmattningen gått ner till 2012 års nivå samt att återkopplingen från chef till medarbetare är bra.

¹ Årsarbetare inkluderar alla anställningsformer inkl. timanställda. Visar genomsnitt av de senaste 12 månaderna. Avser all arbetad tid inkl. semester och övertid/ 2000 timmar (de timmar en heltidsanställd arbetar per år, ca).
Telges Årsrapport 2014

Samtliga enheter inom koncernen ska arbeta med sina resultat och genom medarbetarnas delaktighet identifiera förbättringsområden och ta fram handlingsplaner med aktiviteter. Särskild uppföljning sker av de bolag som inte når upp till det resultat som koncernen har satt som mål, d.v.s. en prestationsnivå över 70.

Det samlade resultatet för koncernen framgår av denna graf som visar prestationsnivå per bolag.

Sedan januari 2012 genomför Telge en enklare medarbetarundersökning kallad Telgepulsen. Tanken med denna korta enkät är att månadsvis alternativt kvartalsvis ta "pulsen" på alla verksamheter. På så sätt kan trender fångas upp och problem åtgärdas omgående och alla insatser behöver inte ske i samband med den stora medarbetarundersökningen. Telgepulsen mäter trender rörande socialt klimat, medarbetarskap, värderingsstyrt ledarskap och målkvalité.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i koncernen ökade under 2014 jämfört med 2013 men ligger för koncernen i en relativt låg. Det är främst av psykosociala skäl som sjukfrånvaron har ökat inom vissa bolag.

Total sjukfrånvaro ²	2013	2014
Telge	2,2	1,8
Telge Bostäder	6,1	10,5
Telge Energi	5,0	5,1
Telge Fastigheter	2,5	2,5
Telge Nät	2,8	3,2
Telge Återvinning	4,9	6,6
Tom Tits Experiment	3,1	3,9
Södertälje Hamn	4,0	5,2
Telge Kraft/Telge Krafthandel	3,9	4,0
Telge Hovsjö	3,4	2,2
Telge Inköp	5,9	10,6
Telge Tillväxt	3,0	1,1
Snitt för koncernen	4,1	5,1

Kompetensförsörjning

På sikt behöver Telge ersätta många av de chefer som idag arbetar på Telge. Ålderspensioner och personalomsättning är anledningen till det, men det finns också ett behov av kompetensomställning inom Telge. Telge vill på sikt bli till större del självförsörjande på chefer och målet är att vi ska kunna tillsätta allt fler från våra egna led.

Det värderingsstyrda ledarskapet och medarbetarskapet visar vägen för våra chefer och medarbetare. Grunden för hur ledarskapet utövas ligger i koncernens värderingar och i det transformerande ledarskapet. De grundläggande värderingarna påverkar hur vi förhåller oss till varandra internt och externt mot våra kunder och leverantörer. Värdegrunden ska ses som ett styrmedel och en tydlig vägvisare för en effektiv och mer framgångsrik organisation och företagskultur med motiverade, engagerade medarbetare. Ett värderingsstyrt ledarskap bidrar till långsiktigt förtroende på marknaden, förstärkta affärsrelationer och ökad lönsamhet. De insatser och verktyg som chefer och medarbetare har tillgängliga bygger alla på vår värdegrund, allt från utvecklingssamtal till utvecklingsinsatser för ledare och medarbetare.

För att säkerställa långsiktigt kompetensförsörjning och utveckling hos Telges chefer startade Telge 2009 "TelgeAkademin" som innehåller flera olika delar för olika målgrupper av chefer men även sådana utvecklingsinsatser som är gemensamma för alla koncernens medarbetare. TelgeAkademin är nu etablerad och vi har inte utökat utbudet nämnvärt utan fokuserat på att följa upp och förbättra befintliga insatser. Telge kommer att fortsätta se vad som kan göras i samverkan med kommunförvaltningen. Chefsträffar och introduktion av nyanställda är exempel på sådant vi gör tillsammans idag.

² Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.
Telges Årsrapport 2014

Egna val är Telges utbildningskatalog för chefer, där det finns möjlighet att tillsammans med sin chef välja insatser baserat på olika individuella behov av kompetensutveckling. Det finns ett antal utvecklingsinsatser med både interna och upphandlade externa utbildningsgivare under kategorierna att leda sig själv, att leda personal/grupper och att leda verksamheten. Exempel på utvecklingsinsatser är Ny som Chef, leanintroduktion och arbetsmiljöutbildningar.

Ledarskap på Telge-7 goda vanor är en kompetenshöjande insats som vänder sig till bolagen där fokus är att träna på våra ledarbeteenden och medarbetarbeteenden. Totalt fyra bolag (Telge Nät, TomTits Experiment, Telge Fastigheter samt Telge AB) har valt att genomgå 7 goda vanor med alla sina chefer och medarbetare. Koncernledningen och alla vd:ar/stabschefer har också gått gemensamt. Telgekoncernen har interna facilitatorer.

Telges Talangprogram, som startade hösten 2009, syftar till att utveckla Telges framtida ledare. Vi har kört två omgångar men har nu gjort ett uppehåll 2013 och 2014.

Gemensamma chefsträffar med kommunförvaltningen är information och kompetensutvecklande insatser utifrån aktuella ämnen för kommunförvaltning och koncern.

Egna chefsträffar är information och kompetensutvecklande insatser utifrån för koncernen mer specifika och aktuella ämnen.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet i koncernens bolag har under året fortsatt med oförminskad intensitet. Arbetet syftar till att säkerställa att bolagen i koncernen har rutiner för och arbetar systematiskt med arbetsmiljö och miljöfrågor.

Miljöstaben har organiserats för att bättre kunna stödja bolagen i det praktiska utförandet av miljö- och arbetsmiljösystemet samt för att samlat kunna förbättra och synliggöra nyttan i koncernen. Konkret innebär detta att miljö- och arbetsmiljökoordinatorerna har samlats på kvalitet- och miljöstaben och coachar cheferna i bolagen inom arbetsmiljö och miljö.

7. Uppföljning av tillämpliga policys antagna av kommunfullmäktige

Uppföljning av Miljöprogram och Klimatstrategi och energiplan för Södertälje kommun 2013-2016

Södertälje kommuns miljöprogram omfattar fyra delområden; Mark och Vatten, Energi och klimat, Bebyggelse och transporter samt Konsumtion och beteende. Kommunen har en fördjupad strategi för klimat och energi vilket påvisar att detta område är prioriterat för kommunen. Fokus är att minska den fossila andelen koldioxid i organisationen.

Fokus på hållbarhet genomsyrar Telgekoncernens verksamhet och arbetet med att förbättra miljön pågår på flera sätt. Dels genom om att minska den direkta påverkan på miljön, t.ex. genom att minska energianvändningen, dels genom att påverka indirekt, t.ex. genom val av leverantörer och erbjudanden till kunden.

Samtliga delar av verksamheten har fått som mål att ta fram en handlingsplan för att uppnå en fossilbränslefri organisation 2020. Ambitionen är högt satt och innebär investeringar och ett behov av prioritering. Handlingsplanerna ger möjlighet att prioritera vilka åtgärder som ger bäst effekt ur ett hållbarhetsperspektiv dvs. utifrån miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

En komplett redovisning av mål och delmål i miljöprogrammet med klimatstrategi och energiplan finns i bilaga 1.

Mark och Vatten

Inom vattenverksamheten har arbetet med att utreda Södertäljes framtida vattenförsörjning fortsatt. En VA-plan för kommunen håller på att tas fram. För att säkerhetsställa vattenproduktionen har arbetet med att bygga en ny lågreservoar, nya tryckstegringspumpar och UV-ljus i Djupdal påbörjats under verksamhetsåret.

Energi och klimat- Direkt påverkan

Bostadsbolagen står för merparten av koncernens energianvändning och koldioxidutsläpp. Sedan flera år pågår ett systematiskt arbete med att driftoptimera och energieffektivisera fastighetsbestånden hos både Telge Fastigheter och Telge Bostäder. Några av de åtgärder som är vidtagna under verksamhetsåret för att minska mängden energiförbrukning och fossila bränslen är:

- Grusåsens förskola vilken med tilläggsisolering av vinden, bättre tätade fönster och fler radiatorer minskade sin energianvändning med hela 15 procent.
- Installation av solcellsanläggning på Blombackaskolan, som skedde i samarbete mellan Telge Fastigheter och Telge Energi.
- En värmekulvert har dragits för en fastighet i Rosenlund, vilken har haft stora värmeförluster och detta har gett en besparing på drygt 20 %.
- Införandet av styrd ventilation på huvudkontoret på Storgatan 42
- Ytterligare en skola har Green Buildings-certifierats under året.
- Arbeta med att ta fram riktlinjer för fordon sker i samarbete med kommunen.

Energi och klimat- Indirekt påverkan

Fastighetsbolagen optimerar sin energianvändning kontinuerligt men värme och el kommer att behövas för att hålla fastigheterna varma och upplysta. Telgekoncernen köper en elmix av vind och vatten.

Telge Bostäder installerar individuell mätning för varmvatten vid nyproduktion vilket uppmärksammar boende på vattenanvändningen.

Telge Energi har under året infört en skvätt sol i alla våra kunders elavtal. Och genom ett samarbete erbjuder man solpaneler och man erbjuder kunderna att sälja sitt överskott till Telge Energi. Solkraften närmar sig nu 1 %. På detta sätt bidrar Telge Energi till utbyggnaden av solkraft i Sverige och till en renare värld. Under året har Telge Energi ingått ett långsiktigt samarbete med Världsnaturfonden WWF.

Telge har drivit ett projekt för att öka antalet laddstolpar för elbilar i Södertälje i samverkan med kommunen. Totalt finns nu sju laddstolpar på plats runt om i Södertälje. Telge Bostäder har i samband med nyproduktion av bostäder i kvarteret Lampan byggt tio laddstolpar för elbilar, fem i garaget och fem på parkeringen.

Bebyggelse och transporter

En inventering av utemiljön är gjord på samtliga skolgårdar och ett program för utemiljön vid skolgårdarna är framtaget. Arbetet med att anpassa skolgårdar utförs nu efter en prioriteringslista.

Konsumtion och beteende

Genom att föregå med gott exempel och ge kunder möjligheter att göra ett miljöval har Telgekoncernen under verksamhetsåret gjort bl.a. följande insatser har under verksamhetsåret.

- Ett gemensamt arbete mellan Telge Fastigheter och Telge Återvinning bland annat genom arbetet med "Miljonären" verkat för ökad kunskap om återvinning och hållbart samhälle inom skolor i Södertälje kommun.
- Telge Återvinnings anläggningar, Tveta och Returen, har gett kunderna möjligheten att lämna möbler för återbruk.
- Drivit projektet som resulterat i att sju laddstolpar för elbilar installerats i Södertälje.
- TomTits har KRAV-märkt sin restaurang nivå ett, vilket innebär att minst 25 % av det totala inköpsvärdet av livsmedel eller 15 produkter är ersatta med KRAV-märkta produkter.

Se även under klimat och energi- indirekt påverkan

Uppföljning av Handikappolitiskt program

Under 2011 antog kommunfullmäktige ett Handikappolitiskt program för Södertälje kommun.

Södertälje skall vara en kommun där alla människor har förutsättning att leva ett jämlikt och självständigt liv samt vara fullt delaktiga i samhället utan diskriminering.

Denna vision är Södertälje kommuns ledstjärna i det handikappolitiska arbetet.

Nedan följer de åtgärder som vidtagits inom Telgekoncernen för att förbättra den kommunikativa och fysiska tillgängligheten under året.

Vilka åtgärder som vidtagits för att öka medvetandet och kunskapen hos anställda och förtroendevalda om situationen för personer med funktionsnedsättning som även ökar förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att ta sig in på arbetsmarknaden.

Telge Bostäder har under 2014 påbörjat en inventering av tillgängligheten i samtliga fastigheter som bolaget äger. Information kring detta och vad som kan påverka tillgängligheten har lämnats både till vår styrelse och till våra medarbetare.

Telge Hovsjö har anställt flerspråkig personal för att underlätta kommunikationen med våra hyresgäster. Vi har börjat med gårdsbrev som kommer ut 4 ggr/år och vi har anställt portvakter på varje gård som kommunikationslänk mellan oss och våra hyresgäster.

Telge Fastigheter jobbar enligt boken "Bygg i kapp handikapp" i både egna projekt och i projekt för förvaltningen. Telge Fastigheter deltar i kommunens grupp för tillgänglighetsfrågor i offentliga lokaler och utemiljö, både styrgruppen och arbetsgruppen. I byggprojekt har Telge Fastigheter alltid tillgänglighetskonsulter som stöd i projekten för att överblicka alla typer av funktionsnedsättning och bygger därmed tillgängliga lokaler anpassade för funktionsnedsättningar. Telge Fastigheter arbetar efter en handlingsplan/standard för "enkelt avhjälpna hinder" och har inventerat alla offentliga fastigheter. Varje fastighet har en handlingsplan. Telge Fastigheter har ett samarbete med lokala handikapprådet i varje större byggprojekt där vi går igenom lösningar tillsammans.

Telge Återvinning hanterar arbetsmiljö i olika mötesforum (samverkans- och skyddskommittémöten, arbetsplatsträffar och särskilda arbetsmiljömöten). Där diskuteras särskilda behov och lösningar hos både kunder och medarbetare, t.ex. i samband med rehab kan medarbetare få anpassade arbetsuppgifter för att säkerställa en stabil återgång. Fackliga skyddsombud är närvarande och regionala skyddsombud tar del av protokoll. Avvikelser, inklusive de fall där funktionshinder är inblandade och kräver särskilda lösningar, hanteras löpande i ett särskilt webbaserat system (ENIA) kopplat till försäkringskassan, försäkringsbolaget och Arbetsmiljöverket.

I de fall Telge Bostäder har medarbetare som har eller får funktionsnedsättning arbetar vi aktivt tillsammans med bland annat HR, och företagshälsovården och andra intressenter med att underlätta arbetet t.ex. med hjälpmedel, arbetstidens förläggning eller tjänstgöringsgrad.

Telge Nät har genomfört en workshop i ämnet med samtliga chefer med efterföljande diskussioner. Workshops kommer också att genomföras i enheterna under affärsplaneperioden för att öka medvetenheten.

Tom Tits har byggt en ny utställning, Makerspace och samt gjort förarbetet för två till satsningar (Nya Maskineriet och The Mission). Tillgänglighetsfrågor är viktiga och kommer att testas i projektens olika prototypfaser. Tom Tits jobbar aktivt med frågorna och under året har en praktikant med handikapp arbetat på Tom Tits.

Inom Telge Tillväxt har delar av medarbetarna deltagit i workshops, om neuropsykologiska diagnoser. Det inledande samarbetet med Ung i Tälje och Gryningskolan ger utmärkta förutsättningar för att öka kompetensen kring olika former av funktionsnedsättningar.

Vilka åtgärder har tagits för att öka den kommunikativa tillgängligheten.

Telge Bostäder har under året underlätta tillgängligheten på webben och har genom mobila områdeskontor underlättat för besökare som vill kommunicera direkt med medarbetare. För de kunder som vill ha en personlig kontakt, men inte har möjlighet att kommunicera via webben, telefon, mail, eller besöka vårt kontor eller Bobilen, erbjuds hembesök.

Telge Hovsjö har vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra tillgängligheten. En höj- och sänkbar disk har installerats i receptionen. Åtgärder i Hubben har gjorts som t.ex. ramp vid entréer för att underlätta tillträde till lokalerna. Inne i Hubben är större delen av ytorna i samma plan. Toaletterna i Hubben och i den blivande Basaren är handikappanpassade. Det finns hiss mellan omklädningsrum på bottenvåningen i Hubben och upp till Hovsjö idrottshall. Tillträde till gårdarna kan göras både via trappor och vi gångväg för t ex rullstol, barnvagn.

I Telge Hovsjös godkänns handikappanpassningar i lägenheter, och anpassningar genomförs även i utemiljö och i allmänna utrymmen. Det finns hissar i höghusen.

I Telge Fastigheters gallerior finns det talande utrymningslarm. Telge Fastigheter har en digital plattform för felanmälan som komplement till kundtjänst via telefon.

Telge Återvinning arbetar kontinuerligt med ökad läsbarhet i trycksaker, på webben och genom responsiv design i mobiltelefoner, läsplattor osv. Det inkluderar förenkling och tydlighet i språket så att det är lättförståeligt för alla kunder/brukare. Exempel på kommunikation under 2014 är "Så funkar det"-broschyrerna och programmet "Miljönären" för ökad källsortering.

Tom Tits utställning är anpassad så att personer med funktionsnedsättning ska kunna röra sig i samtliga lokaler och utforska merparten av experimenten. Tom Tits har under åren haft kontakt med sakkunniga i Södertälje kommun. I utvecklingsarbetet har Tom Tits valt att inte bygga barriärer av exempelvis text.

På arbetstid i Telge Tillväxt gäller alltid svenska som talat och skrivet språk. På föredragningar och vid instruktioner kompletteras det muntliga med att fysisk visa och skriven information i största möjliga utsträckning.

Telge Inköp kommer i nästa version av avtalsportalen ha anpassat färger och typsnitt för att ge anställda med nedsatt syn eller färgblindhet möjlighet att läsa den bättre.

Vilka åtgärder har vidtagits för att öka den fysiska tillgängligheten av respektive verksamheter och tjänster samt om dessa har skett i samarbete med andra samhällsaktörer.

Telge Bostäder har under 2014 påbörjat en inventering av tillgängligheten i samtliga fastigheter som bolaget äger. Telge Bostäder har sökt och fått ekonomiskt stöd för denna kartläggning. Inventeringen väntas bli klar under våren 2015 och en rapport ska vara klar till hösten 2015. Detta material kommer att utgöra underlag för en prioritering av åtgärder för att öka tillgängligheten och kommer också att vara underlag för projektering vid modernisering av fastigheter. Telge Bostäder samarbetar med kommunen och med SABO när det gäller att utveckla arbetet kring tillgänglighet i fastigheter. Mobila områdeskontor har underlättat för besökare som vill kommunicera direkt med våra medarbetare. För de besökare som vill ha en personlig kontakt men inte har möjlighet att besöka vårt kontor eller Bobilen erbjuder vi hembesök.

I de fall Telge Bostäder har medarbetare som har eller får funktionsnedsättning arbetar vi aktivt med att underlätta arbetet t.ex. med hjälpmedel, arbetstidens förläggning eller tjänstgöringsgrad. Detta sker i samarbete med HR och företagshälsovården samt andra intressenter.

Telge Fastigheter jobbar enligt boken "Bygg i kapp handikapp" i både egna projekt och i projekt för förvaltningen. Telge Fastigheter deltar i kommunens grupp för tillgänglighetsfrågor i offentliga lokaler och utemiljö, både styrgruppen och arbetsgruppen. I byggprojekt har Telge Fastigheter alltid tillgänglighetskonsulter som stöd i projekten för att överblicka alla typer av funktionsnedsättning och bygger därmed tillgängliga lokaler anpassade för funktionsnedsättningar. Telge Fastigheter arbetar efter en handlingsplan/standard för "enkelt avhjälpna hinder" och har inventerat alla offentliga fastigheter. Varje fastighet har en handlingsplan. Telge Fastigheter har ett samarbete med lokala handikapprådet i varje större byggprojekt där vi går igenom lösningar tillsammans.

Telge Återvinning har prioriterat snöröjning och sandning av ytor på återvinningscentralen för att säkerställa att personer med fysiska begränsningar också kan källsortera utan risk.

Tom Tits har byggt en ny utställning, Makerspace och samt gjort förarbetet för två till satsningar (Nya Maskineriet och The Mission). Tillgänglighetsfrågor är viktiga och kommer att testas i projektens olika prototypfaser.

På Telge Tillväxt är allt arbete i gröntjänst fysiskt vilket gör det väldigt svårt att öka den fysiska tillgängligheten. Varken arbetsuppgifterna eller lokalerna är anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Antal beställningar, upphandlingar och avtal som innehåller avsnitt om bemötande, kommunikativ tillgänglighet eller fysisk tillgänglighet i kravspecifikationen.

Telge Inköp är ett stöd till beställaren. Det är dock beställare, vilka äger kravspecifikationen, som behöver säkerställa att rätt krav ställs.

I alla Telge Fastigheters upphandlingar av ny- och ombyggnader ställs krav på tillgänglighet i enlighet med BBR krav.

Under 2014 så upphandlade Tinn Tits ett nytt café. De normer och krav som krävs för barnvagnar och rullstolar är tillgodosedda vilket innebär tillgänglighet över hela ytan.

Telge Bostäder för in avsnitt gällande dessa aspekter i upphandlingen, då det är relevant.

Antal gånger samt på vilka sätt som konsultation har genomförts med handikapprådet och handikapporganisationerna.

Telge Bostäder har en medarbetare utsedd att representera bolaget t.ex. i kontakter med Handikapprådet som har särskild kompetens kring detta och äldres boende. Hen deltar sedan 2013 i den kommunala projektgruppen som arbetar med frågor kring ökad tillgänglighet. Även handikapprådet är representerat i denna grupp. När det gäller frågor om tillgänglighet i Telge Bostäder diskuteras detta utifrån de regler som gäller i BBR och de regler som finns i PBL.

Telge Fastigheter samarbetar alltid med lokala handikapprådet vid varje större byggprojekt och går igenom lösningar tillsammans.

Tom Tits har en någorlunda regelbunden kontakt med handikapprådet men ingen direkt kontakt har förekommit under 2014.

Telge Inköp har bjudit in Handikapprådet för att diskutera hur man tillsammans skall kunna jobba med frågorna. Mötet har inte ägt rum då Handikapprådet avböjt förfrågan.

8. Övrigt för ägaren väsentliga förhållanden

Uppdrag att genomföra en analys av en omorganisering av Telgekoncernen i affärsområden

Kommunstyrelsen beslutade att genomföra en oberoende översyn av Telgekoncernen den s.k. Preerarapporten som presenterades i december 2012 (KS 12/63). En politisk arbetsgrupp tillsattes för att leda det fortsatta arbetet att ta fram ett förslag angående tydligare ägarstyrning och en ändamålsenlig bolagsstruktur. Stadsdirektören samt Telge AB:s vd deltog i arbetsgruppens arbete. Den politiska arbetsgruppen presenterade en rapport i maj 2014 med förslag till förändring av organisation och styrning av Telge.

Kommunstyrelsen tog i oktober 2014 beslut angående en rapport om översyn av bolagskoncernen (KS 14/307).

1. Stadsdirektören ges, i samverkan med VD för Telge AB, i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av en omorganisering av Telgekoncernen till affärsområden samt koncernbolagets roll och arbetsuppgifter. Uppdraget ska redovisas under våren 2015.
2. Om den fördjupade analysen visar på fördelar med en omorganisering till affärsområden ska stadsdirektören och VD för Telge AB presentera förslag på en ny struktur för Telgekoncernen senast under våren 2015.
3. Den politiska representationen i bolagsstyrelserna förstärks vid en eventuell omorganisering av Telgekoncernen.
4. Partierna ska i nomineringen av ledamöter till koncernstyrelse och kommunstyrelse överväga en tydligare personunion mellan de båda.
5. Partierna ska i nominering av ledamöter till koncernstyrelse och dotterbolag överväga lämpligheten i att en och samma person är ledamot i koncernstyrelsen såväl som i en dotterbolagsstyrelse.
6. Förutsättningarna gällande styrelsernas sammansättning, (punkterna 3, 4 och 5) ska föreligga så snart som möjligt och senast till årsskiftet 2014/2015.
7. Beslutsunkten om fastställande av ägardirektiv för Telge AB:s dotterbolag och dotterdotterbolag bordläggs.

En analys som söker svar på kommunstyrelsens frågeställningar i punkterna 1 och 2 d.v.s. vad en omorganisering av Telgekoncernen till affärsområden skulle innebära för koncernen samt koncernbolagets roll och arbetsuppgifter kommer att presenteras under våren 2015.

En förändring av styrelserna, punkt 3-6, genomfördes från och med den 1 januari.

Vid årsskiftet gjordes även förändringar i bolagsordningarna för Telge och de helägda dotterbolagen.

Bilaga 1. Uppföljning 2014 av Miljöprogram samt Klimatstrategi och energiplan för Södertälje kommun 2013- 2016

Innehåll

Telge AB	70
Telge Bostäder AB	73
Telge Hovsjö AB	80
Telge Fastigheter AB	82
Telge Nät AB	85
Telge Återvinning AB	88
Södertälje Hamn AB	91

Definition statusindikator:

= Ej påbörjat, målet kräver en större analys i form av stor ekonomisk investering eller annan form av översyn/nya beslut

= delvis uppfyllt/följs/pågår

= uppfyllt under 2014

= Ej påbörjat 2014 men ambitionen är att komma igång inom programperioden

Telge AB

Klimatstrategi/energiplan

Målområde: Ett hållbart och säkert energisystem

Delmål

Definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är för Södertälje. (Ansvar:

Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge

Hovsjö, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, 2013)

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Analysera effekten av suboptimeringar i fjärrvärmesystemet och utreda nya användningsområden för fjärrvärmen. (Ansvar: Kommunstyrelsen, Telge AB och Telge Nät, 2013-2014)	Se svar från TN
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Målområde: Fossilbränslefri kommunal organisation 2020

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
En plan för hur den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri ska tas fram. Inom detta arbete ingår att planera för hur fossila bränslen ska fasas ut till förmån för förnybara bränslen och drivmedel samt se över fordonsflottan. <i>Fossila bränslen används till uppvärmning av byggnader och drivmedel till fordon och arbetsmaskiner. (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med tekniska nämnden och Telge AB 2014)</i>	Att en plan för hur den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri har påbörjats och tagits fram senast 2014.	 Arbete pågår med att ta fram Riktlinjer för fordon och bränslen- ett samarbete mellan Kommun och Telgekoncernen . Det är målsatt att Telgekoncernens bolag under 2015 ska ta fram en handlingsplan för att bli fossilfria till 2020.
Föreslagna åtgärder		
När det är möjligt ställa krav på förnybara bränslen i upphandling av entreprenörer, skolskjuts, färdtjänst samt leverantörer till kommunens verksamheter (Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge AB, 2013-2014).		<i>(Krav TI istället för Telge AB)</i>
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående		

Målområde: Fossilbränslefri kommun 2030

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Infrastruktur för laddning av elfordon ska byggas ut på strategiskt valda platser i kommunen. <i>En laddstolpe har installerats vid Telgekoncernens</i>	Att strategiskt valda platser i kommunen pekas ut och att infrastruktur för laddning av elfordon byggs ut på dessa.	 En projektgrupp (från koncernen och kommunen) har utvärderat vilka stolpar

<p><i>huvudkontor</i> (Ansvar: Tekniska nämnden och Telge AB 2013-2016).</p>		<p>som ska användas samt satt upp 7 laddstolpar i ett försök. Utvärdering är inte gjord och därmed inte heller en plan för fortsatt utbyggnad. Telge Bostäder har i samband med nyproduktion av bostäder i kvarteret Lampan byggt tio laddstolpar för elbilar, fem i garaget och fem på parkeringen.</p>
--	--	--

Målområde: Energieffektivare kommunal organisation

Föreslagna åtgärder	Kommentar
<p>Arbetet med bilpooler inom den kommunala organisationen ska fortsätta i syfte att energieffektivisera transporterna, minska antalet fordon samt erbjuda invånare tillträde till personbilarna kvällar och helger. (Ansvar: Tekniska nämnden och Telge AB, 2013-2016)</p>	<p> Särskilda insatser för att fortsätta utbyggnaden av bilpooler har inte genomförts då det inte finns avsatta medel. Det finns en etablerad bilpool från Sunfleet med två bilar tillgängliga dagtid på Telges huvudkontor. Bilarna är tillgängliga för privatpersoner på kvällar och helger.</p>
<p>Utbilda delar av den kommunala organisations personal i virtuella mötesformer, eco-driving (SE NOT 6) och sambandet mellan beteende, energibesparing och klimatpåverkan. (Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge AB 2013-2016)</p>	<p> I koncernen går alla nyanställda en grundläggande miljö- och arbetsmiljöutbildning som bland annat berör sambandet mellan beteende, energibesparing och klimatpåverkan. I övrigt har inga särskilda utbildningsinsatser genomförts då det inte finns avsatta medel och personella resurser.</p>
<p>Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående</p>	

Målområde: Medveten konsumtion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Den kommunala organisationen ska börja köpa in eldrivna fordon³ och inköpen av dessa ska sedan successivt öka. <i>2011 fanns inga eldrivna fordon i den kommunala organisationen.</i> (Ansvar: Kommunstyrelsen, Telge AB och tekniska nämnden 2013-2016)</p>	<p>Antal inköpta elfordon per år.</p>	<p>Telge AB är inte ansvariga. Södertälje Kommun (Anders Karlsson) är ansvariga och håller i denna fråga. Telgekoncernen använder bilar som kommunen tillhandahåller.</p>

³ I begreppet fordon innefattas även cyklar.

		Arbete pågår med att ta fram Riktlinjer för fordon och bränslen- ett samarbete mellan Kommun och Telgekoncernen.
--	--	--

Målområde: Kolsänkor

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Att möjligheten att minska mängden koldioxid i luften (SE NOT 17) genom en medveten skötsel av mark och skog lyfts fram som en viktig åtgärd i klimatarbetet. (Ansvar: Kommunstyrelsen, tekniska nämnden och Telge AB)	Att möjligheten att minska mängden koldioxid i luften genom en medveten skötsel av mark och skog lyfts fram som en viktig åtgärd i klimatarbetet.	Telge AB har inte utförare eller uppföljningsansvar i denna fråga. Frågan behöver därför tas bort.

Miljöprogram

Målområde: Konsumtion och beteende

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Senast år 2016 ska alla anställda genomgå en utbildning i hållbarhetsfrågor. (delat ansvar med Kommunstyrelsen)	 Alla nyanställda genomgång GAM-utbildning (grundläggande miljö- och arbetsmiljöutbildning). I övrigt har inga särskilda utbildningsinsatser genomförts då det inte finns avsatta medel och personella resurser.
Södertälje kommun och Telge koncernen ska tillsammans aktivt arbeta för att öka medborgarnas och företagarnas kunskap och engagemang inom miljöfrågor. (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Arbetslivsnämnden)	 Dotterbolagen arbetar tillsammans med kommunen tex Telge fastigheter, Telge Återvinning och skolan kring sopsortering/återvinning i skolan. Telge AB har inte varit delaktiga i detta arbete.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Telge Inköps

Klimatstrategi/energiplan

Målområde: Energieffektivare kommunal organisation

Föreslagna åtgärder	Kommentar
<p>Effektivisera transporterna till kommunala verksamheter genom färre, bättre planerade och samordnade leveranser.</p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Inköp, 2013-2014)</p>	 <p>Arbete pågår men piloten i Huddinge och Tyresö är ännu ej påbörjad. Södertälje kommun kliver på när piloten är genomförd och utvärderad samt att det inte blir några olägenheter för verksamheten</p>

Medveten konsumtion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>All utrustning som köps in ska ha effektiv energianvändning. <i>Det ställs inte generella krav på detta i upphandlingen.</i></p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Inköp, 2014)</p>	<p>Att all utrustning som köps in har effektiv energianvändning.</p>	
Föreslagna åtgärder		Kommentar
<p>Ny elektronisk utrustning ska köpas in på grundval av förteckningar som Statens energimyndighet tillhandahåller och som innehåller energieffektiva produktspecifikationer.</p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Inköp, 2014)</p>		<p>Det finns problem med dessa krav, energiåtgång, då det inte blir lika behandling som MSR talar om.</p>
<p>När ny elektronisk utrustning köps in ska den ha effektiv energianvändning i alla lägen, även i viloläge.</p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Inköp, 2014)</p>		<p>IT täcker inte A_G energiåtgång på datorer och projektorer.</p>

Miljöprogram

Målområde: Konsumtion och beteende

Mål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Varor som upphandlas inom den kommunala organisationen ska genomgå uppföljning för att</p>	<p>Andel varor där miljöhänsyn tagits och uppföljning gjorts.</p>	 <p>Vi ser gärna ett samarbete med kommunstyrelsen kring</p>

<p>säkerställa att fastställd miljöhänsyn tagits i upphandlingsprocessen (delat ansvar med Kommunstyrelsen)</p>		<p>denna punkt under 2015 för att se hur målet skall utvecklas framåt och tydliggöras för alla nämnder och förvaltningar. Vi gjorde under 2013 en baseline bedömning och har fortsatt mäta den på samma sätt under 2014. På de 107 upphandlingar som annonserats har vi i 85 % av fallen antingen egna eller MSR krav.</p>
<p>Södertälje kommun ska verka för upphandlingssätt som gynnar lokalt odlade och lokalt producerade produkter. (delat ansvar med Kommunstyrelsen)</p>	<p>Andel, i procent, lokalt odlade och lokalt producerade livsmedel</p>	<p> Närproducerat odlat uppgår till 24 %.</p>
<p>Föreslagna åtgärder (samtliga i delat ansvar med Kommunstyrelsen)</p>		<p>Kommentar</p>
<p>För en effektivare samordning av leveranser ska transporterna om möjligt upphandlas separat och avtal ska ses över.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De delar som skall in i samordnade varutransporter kommer samtliga avtal att innehålla denna klausul 		
<p>En nulägesanalys av de miljökrav som ställs vid upphandling ska genomföras. Detta ska påbörjas inom de prioriterade områdena: fordon och transporter, livsmedel och fastigheter.</p>		
<p>Mål (i procent) ska sättas för att öka andelen miljökrav som ställs vid upphandlingen. Detta ska påbörjas inom de prioriterade områdena: fordon och transporter, livsmedel och fastigheter.</p>		<p> Fastigheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inom byggupphandlingar ställer vi krav motsvarande green building. <p> Livsmedel</p>
<p>Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi begär handlingsplan för miljöarbete från samtliga anbudsgivare i livsmedelsupphandlingen vilken avslutades under året (100%). • Vi ställer miljökrav i samtliga ekologiska upphandlingar, • Vi har ökat andelen direktupphandlingar för att få mer närodlad och ekologiskt 		

<ul style="list-style-type: none"> • Miljöprogrammet är med i samtliga upphandlingar • I fordonsupphandlingen har krav ställts på drivmedelskostnaden för 6000 mil (räknas in i priset) samt krav på utsläpp • Vår livsmedelsinköpare under hela året 2014 deltagit i MSR's projekt kring miljökrav i upphandlingarna och förändringar/förbättringar i MSR's instruktioner	
---	--

Telge Bostäders

Klimatstrategi/energiplan

Gemensamt mål för kommunstyrelsen, nämnder och bolag gällande transporter

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i transporter. <i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i> (Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter)	Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslag. Basår 2012.	 8 % minskning mot föregående år. Bensin står för den största minskningen.

Målområde: Ett hållbart och säkert energisystem

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är för Södertälje (SE NOT 1). (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, 2013)	Telge Bostäder ska där så är möjligt välja fossilkoldioxidfri energi. Bolaget köper el från vind och vatten. Målet är att årligen minska förbrukningen med två procent jämfört med 2007.	 Målet är en utmaning då de besparingsåtgärder som ger bäst effekt innebar stora investeringar vilket inte är möjligt då kommunens investeringar begränsas och prioriteras så att den planerade takten inte kan hållas.

Målområde: Fossilbränslefri kommunal organisation 2020

Delmål: En plan för hur den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri ska tas fram. Inom detta arbete ingår att planera för hur fossila bränslen ska fasas ut till förmån för förnybara bränslen och drivmedel samt se över fordonsflottan. Fossila bränslen används till uppvärmning av byggnader och drivmedel till fordon och arbetsmaskiner. (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med tekniska nämnden och Telge AB 2014)

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Ta fram en handlingsplan för konvertering av bostadshus med eldningsolja. (Ansvar: Telge Bostäder, 2013-2014)	 Oljepannor har de senaste åren fasats ut och det återstår nu endast en oljepanna på Kullmansgatan 5 i Södertälje som förser tre lägenheter. Detta hus har stått tomt under några år i väntan på beslut om renovering och byte av värmekälla.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Målområde: Energieffektivare kommunal organisation

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i bebyggelse, transporter, gatubelysning och idrottsanläggningar till 2016.</p> <p><i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i></p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden)</p>	2% årlig minskning av energianvändning.	 <p>2007 är basår och energin som används till uppvärmning normalårskorrigeras.</p>
<p>Nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ska ligga 30 procent under BBR:s, Boverkets byggreglers krav.</p> <p>(Ansvar: Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Äldreomsorgsnämnden samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)</p>	Att samtliga nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ligger 30 procent under BBR:s, Boverkets byggreglers krav.	 <p>I enlighet med Telges Miljöprogram för byggande och fastighetsförvaltning ligger energiprestandan för nyproduktion minst 30 % lägre än BBRs krav.</p>

Föreslagna åtgärder	Kommentar
<p>Kommunala fastigheter med mycket hög energianvändning ska kartläggas och följas upp (Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2014)</p>	 <p>Fastigheter med hög och/eller ökad energianvändning följs upp varje månad på driftmöten med Telge Nät och handlingsplaner tas fram. Även veckovisa möten mellan teknikavdelningen och förvaltare där möjliga energitjuvar kartläggs.</p>
<p>De fastighetsägande bolagen ska basera investeringar i energikrävande produkter på LCC-kalkyler. (Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)</p>	 <p>I enlighet med Telges Miljöprogram för byggande och fastighetsförvaltning görs LCC-beräkning vid upphandling av energikrävande produkter.</p>
<p>Ta fram en handlingsplan för konvertering av bostadshus med direktverkande el som uppvärmning. (Ansvar: Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2014)</p>	 <p>Uppvärmning av Telge Bostäders bestånd sker i huvudsak med fjärrvärme. Det finns dock ett antal fastigheter som värms med direktverkande el. Det är alla lägenheter som hyrs ut med kallhyra, vilket gör att det inte finns något ekonomiskt incitament för en konvertering till fjärrvärme. Vissa fastigheter kommer att ingå i utredningen om utökad installation av solenergi</p>

	som beskrivs under målområde Förnybar energiproduktion.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Målområde: Förnybar energiproduktion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Förnybar energi från sol och vind som produceras inom den kommunala organisationens verksamheter ska öka. Solvärme ska installeras utanför fjärrvärmenätet. <i>Andelen småskalig förnybar energi från sol var 2009 mindre än 1 MWh och från vind 100 MWh.</i> (Ansvar: Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)	Mätning av antal producerad kWh	 Uppvärmning med solenergi/bergvärme finns sedan tidigare i två fastigheter utanför fjärrvärmenätverket. Under året har beslut tagits om installation av solceller på nyproduktionen Lampan, vilken då blir Telge Bostäders första solcellsanläggning. Uppföljning och beslut om ytterligare solcellsanläggningar sker sedan.

Miljöprogram

Målområde: Konsumtion och beteende

Mål		Status och ev kommentar
Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga. Kommunens betygsindex inom trygghet, renhållning och sophämtning ska vara över kommungenomsnittet (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Telge Återvinning, Telge Fastigheter).	Antal skräpföremål/10m ² samt upplevd trygghet, trivsel och uppfattningar om renhållningen i SCB:s medborgarenkät.	 Telge Bostäder arbetar fortlopande med kundenkäter som ställs till 5000 kunder och som bland annat ger svar på kundernas uppfattning om trygghet, skötsel etc. Bolagets kunder ger oss 2014 godkänt i samtliga avseenden. Telge Bostäder har i samband med nyproduktion av bostäder i kvarteret Lampan byggt tio laddstolpar för elbilar, fem i garaget och fem på parkeringen.
Föreslagen åtgärd		Kommentar

<p>Kommunen ska vidta åtgärder för att få illegala dumpningsplatser att upphöra och nedskräpningen att minska (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Telge Fastigheter och Telge Återvinning).</p>	 <p>Det finns inga illegala dumpningsplatser på mark som ägs av Telge Bostäder.</p>
<p>Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående</p>	 <p>Överenskommelse har träffats med kommunen om samordning av grönyteskötsel from den 1 januari 2015.</p>

Målområde: Mark och vatten

Södertälje strävar efter att naturen i Södertälje kommun ska vara omväxlande och rik på biologisk mångfald. Den ska finnas nära invånarna och vara tillgänglig för alla.

Föreslagen åtgärd	Kommentar
<p>Att säkerställa att den tätortsnära naturen även gynnar biologisk mångfald och hyser olika naturtyper. (delat ansvar med Tekniska nämnden, Miljönämnden, Telge Fastigheter, kommundelsnämnderna)</p>	<p>Telge Bostäder äger och förvaltar inte tätortsnära natur, endast gårds- parkmark och parkeringar och till dessa anslutande vägar.</p>
<p>Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående</p>	

Telge Hovsjö

Klimatstrategi och energiplan

Målområde: Ett hållbart och säkert energisystem

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är för Södertälje (SE NOT 1).</p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, 2013)</p>	Att en definition fastställs.	

Målområde: Energieffektivare kommunal organisation

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i bebyggelse, transporter, gatubelysning och idrottsanläggningar till 2016.</p> <p><i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i></p> <p>(Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden).</p>	<p>Bebyggelse: kWh/kvm Atemp, Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslag. Gatubelysning: kWh/belysningspunkt. Idrottsanläggningar: kWh/kvm Atemp. Basår 2012</p>	 <p>Under 2014 har energi-besparingsåtgärderna varit byte till ledlampsbelysning i 17 trapphus. Även 135 entrébelysningar har bytts ut till ledlampor. Under året har utbyte av armaturer till ledlampsbelysning även påbörjats i 4 garage vilket kommer att färdigställas under Q1 2015.</p> <p>Vid kommande ombyggnationer kommer ventilationen att bytas ut inom flerbostads-fastigheterna. Ventilation med värmeåtervinning kommer att installeras. I samtliga lägenheter ska vattenbesparande åtgärder utföras. Även tätning av fönster och dörrar kommer att utföras.</p>
<p>Nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ska ligga 30</p>	<p>Att samtliga nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ligger 30 procent</p>	<p>Detta delmål är inte aktuellt. Inga nybyggnationer har skett under året. De nya</p>

<p>procent under BBR:s, Boverkets byggreglers krav.</p> <p>(Ansvar: Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Äldreomsorgsnämnden samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)</p>	<p>under BBR:s, Boverkets byggreglers krav.</p>	<p>lägenheterna skapas är i befintliga fastigheter.</p>
<p>Föreslagna åtgärder</p>		<p>Kommentar</p>
<p>Kommunala fastigheter med mycket hög energianvändning ska kartläggas och följas upp</p> <p>(Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2014).</p>		<p></p> <p>TH har sett över ventilationsanläggningarna i samtliga flerbostadshus under 2014. En handlingsplan ska tas fram 2015 för att detaljplanera energieffektiviseringsarbetet tillsammans med entreprenör 2016.</p>
<p>De fastighetsägande bolagen ska basera investeringar i energikrävande produkter på LCC-kalkyler.</p> <p>(Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)</p>		<p></p> <p>Ej påbörjat under 2014.</p>
<p>Ta fram en handlingsplan för konvertering av bostadshus med direktverkande el som uppvärmning.</p> <p>(Ansvar: Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2014)</p>		<p></p> <p>Ej påbörjat under 2014 på grund av osäkerhet vid ev. försäljning av radhus.</p>
<p>Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående</p>		

Målområde: Förnybar energiproduktion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Förnybar energi från sol och vind som produceras inom den kommunala organisationens verksamheter ska öka. Solvärme ska installeras utanför fjärrvärmenätet. <i>Andelen småskalig förnybar energi från sol var 2009 mindre än 1 MWh och från vind 100 MWh.</i></p> <p>(Ansvar: Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)</p>	<p>Att produktionen av förnybar energi från sol och vind inom den kommunala organisationens verksamheter ökar.</p>	<p></p> <p>Aktuell vid nyproduktion, dock planeras ingen nyproduktion under perioden.</p>

Telge Fastigheter

Klimatstrategi/energiplan

Målområde: Ett hållbart och säkert energisystem

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är för Södertälje (SE NOT 1). (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, 2013)	Att en definition fastställs.	

Målområde: Energieffektivare kommunal organisation

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i bebyggelse, transporter, gatubelysning och idrottsanläggningar till 2016. <i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i> (Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden)	Bebyggelse: kWh/kvm Atemp, Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslåg. Gatubelysning: kWh/belysningspunkt. Idrottsanläggningar: kWh/kvm Atemp. Basår 2012	 Vi arbetar och målsätter efter koncernens energi och miljömål som är; - "minska CO2 utsläppen med 2 % år fram till 2020 med 2006 som basår". När det gäller energi för uppvärmning så normalårskorrigeras dessa värden för att kunna jämföras över tid och vi följer det på kWh/m ² /A _{temp}
Nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ska ligga 30 procent under BBR:s, Boverkets byggreglers krav. (Ansvar: Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Äldreomsorgsnämnden samt Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)	Att samtliga nya kommunala fastigheter och bostäders energiprestanda ligger 30 procent under BBR:s, Boverkets byggreglers krav.	 Vid nybyggnation så har vi som lägsta krav i projekteringen 30 % under BBRs energikrav. Vårt mål är Green Building standard, vilket är 25 % lägre än BBR. Vi projekterar för 30 % under BBR standard, för att ha marginaler. När det gäller befintliga fastigheter så skulle det krävas enorma investeringar för att uppnå samma energiprestanda som för de nya fastigheterna. Men vi har ändå detta som mål vid vissa större

		ombyggnader när det är möjligt.
Föreslagna åtgärder		Kommentar
Kommunala fastigheter med mycket hög energianvändning ska kartläggas och följas upp (Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2014).		 <p>Vi följer och analyserar samtliga våra fastigheters energianvändning per fastighet. I vårt nya driftavtal arbetar vi tillsammans med vår driftentreprenör med att varje år plocka ut 10st fastigheter som har hög energianvändning. Dessa målsätter vi sedan mot energi och miljömålet fram till 2020.</p>
De fastighetsägande bolagen ska basera investeringar i energikrävande produkter på LCC-kalkyler. (Ansvar: Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)		
Energiutmaning mellan den kommunala förvaltningens, Stadshuset och Telgekoncernens kontorsbyggnad. (Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Fastigheter 2013-2014).		 <p>Bägge dessa fastigheter ligger med i analysen av samtliga våra fastigheters energianvändning.</p>
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående		

Målområde: Förnybar energiproduktion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Förnybar energi från sol och vind som produceras inom den kommunala organisationens verksamheter ska öka. Solvärme ska installeras utanför fjärrvärmenätet. <i>Andelen småskalig förnybar energi från sol var 2009 mindre än 1 MWh och från vind 100 MWh.</i> (Ansvar: Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)	Att produktionen av förnybar energi från sol och vind inom den kommunala organisationens verksamheter ökar.	 <p>Vi kommer att under 2015 installera en solcellsanläggning på Telges huvudkontor (beräknad årsproduktion 111MWh). Vi ser även över möjligheterna att installera en liknande anläggning på ytterligare en fastighet.</p>

Miljöprogram

Målområde: Bebyggelse och transporter, Konsumtion och beteende och Mark och vatten

Mål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Utemiljön vid samtliga förskolor och skolgårdar ska på sikt anpassas enligt antaget program för utemiljö. Detta för att trygga barnens miljö och möjlighet till inläring (delat ansvar med Utbildningsnämnden, Miljönämnden, kommundelsnämnderna).	Antal skolor och förskolor som anpassats.	 Arbete pågår. Ett program för utemiljön vid skolgårdarna är framarbetat; - "Standard och utformning på förskole- och skolgårdar". Detta program ingår i våra projekteringsanvisningar som en naturlig del av ett byggprojekt. Det finns även avsatt budget för renovering & upprustning av befintliga gårdar. Dessa arbeten utförs nu enligt en prioriteringslista.
Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga. Kommunens betygsindex inom trygghet, renhållning och sophämtning ska vara över kommungenomsnittet (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Telge Bostäder, Telge Fastigheter).	Antal skräpföremål/10m ² samt upplevd trygghet, trivsel och uppfattningar om renhållningen i SCB:s medborgarenkät. <u>OBS! bolagen har inget uppföljningsansvar i form av siffror inom detta mål. Detta ansvarar kommunen för.</u>	 Arbete pågår. På kvartersmark som TF ansvarar för finns upphandlat avtal om yttre skötsel där renhållningsarbete är en del av arbetsuppgifterna.
Föreslagna åtgärder		Kommentar
Att säkerställa att den tätortsnära naturen även gynnar biologisk mångfald och hyser olika naturtyper (delat ansvar med Tekniska nämnden, Miljönämnden, Telge Bostäder, kommundelsnämnderna).		 Arbete pågår. TF ansvarar enbart för kvartersmark.
Utemiljön på skolor och förskolor ska kartläggas utifrån programmet för utemiljö avseende t.ex. buller. En tidsatt handlingsplan med åtgärder och kostnader ska ha inkommit till berörda senast den 31 december 2015 (delat ansvar med Utbildningsnämnden, Miljönämnden, kommundelsnämnderna).		 Arbete pågår. Inventering av samtliga skolgårdar är utförd. Se även svaret gällande utemiljö på förskole- och skolgårdar.
Planera och genomföra säkra och miljöanpassade trafikmiljöer vid skolorna såväl vad gäller investeringar som påverkansåtgärder för att minska skjutsandet av barn med bil (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Kommundelsnämnderna, Utbildningsnämnden, Tekniska nämnden, Stadsbyggnadsnämnden).		 Arbete pågår. Inventering av samtliga skolgårdar är utförd. Se även svaret gällande utemiljö på förskole- och skolgårdar.

	Vid nybyggnad tas stor hänsyn och omgivningarna runt skolor projekteras med hänsyn till detta
Kommunen ska vidta åtgärder för att få illegala dumpningsplatser att upphöra och nedskräpningen att minska (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Telge Bostäder och Telge Återvinning).	Ej aktuellt.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Telge Nät

Klimatstrategi och energiplan

Gemensamt mål för kommunstyrelsen, nämnder och bolag gällande transporter

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i transporter. <i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i> (Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter)</p>	<p>Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslag. Basår 2012.</p>	 Uppföljning via klimatrapporteringen.

Målområde: Ett hållbart och säkert energisystem

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är för Södertälje (SE NOT 1). (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder, Telge Hovsjö, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, 2013)</p>	<p>Att en definition fastställs.</p>	
<p>Föreslagna åtgärder</p>		
<p>Anordna en workshop för politiker och tjänstemän som en start på arbetet att definiera vad ett hållbart och säkert energisystem är. (Ansvar: Kommunstyrelsen i samarbete med Telge Nät, 2013)</p>		
<p>Analysera effekten av suboptimeringar i fjärrvärmesystemet och utreda nya användningsområden för fjärrvärmesystemet. (Ansvar: Kommunstyrelsen, Telge AB och Telge Nät, 2013-2014)</p>		 Utredning har skett för absorptionskyla (FV driven kyla). I dagsläget var lösningen lite för dyr! Men en ny sommartaxa från Söderenergi kan göra den här typen av kylslösning lönsam.
<p>Samarbetet mellan Telge Nät och företagen AstraZeneca, Scania, Lantmännen Cerealia ska fortsätta i energisystemfrågor. (Ansvar: Telge Nät, 2013-2016)</p>		 Samarbetet fortsätter som tidigare mellan Cerealia och Telge Nät.

	Där arbete pågår att övergå till bättre bränslen.
--	---

Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	
--	--

Målområde: Energieffektivare kommun

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Fjärrkylsystemet/kapaciteten ska byggas ut för att klara dagens kylbehov inom fjärrkyleområdet. (Ansvar: Telge Nät, 2014-2016)	 Utredning och tester visar att vi inte kan leverera enligt befintliga avtal. Under 2015 kommer vi bli jobba aktivt med genomsyn av undercentraler, utreda möjligheterna att höja trycket på delar av ledningen och effektivisering av kylmaskiner på Kringlan.
Expansion av fjärrkyleområdet ska utredas framförallt inom de östra delarna av kommunen. (Ansvar: Telge Nät, 2013-2014)	 Kunden som skulle vara basen i kylan på östrasidan har tackat nej och fortsatt försäljning ligger på is
Minska nätförlusterna i el- och fjärrvärmenäten. (Ansvar: Telge Nät, 2013-2016)	 Vi jobbar aktivt för att sänka returtempen. Vid en Workshop har en transformationskarta tagits fram för de aktiviteter TN behöver genomföra för år 2015-2017.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Målområde: Förnybar energiproduktion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status samt ev kommentar
Förnybar energi från sol och vind som produceras inom den kommunala organisationens verksamheter ska öka. Solvärme ska installeras utanför fjärrvärmenätet. <i>Andelen småskalig förnybar energi från sol var 2009 mindre än 1 MWh och från vind 100 MWh.</i> (Ansvar: Telge)	Att produktionen av förnybar energi från sol och vind inom den kommunala organisationens verksamheter ökar.	

Nät, Telge Fastigheter, Telge Bostäder och Telge Hovsjö, 2013-2016)		
---	--	--

Miljöprogram

Målområde: Mark och vatten

Senast 2016 ska alla undermåliga enskilda avlopp i Stavbofjärdens tillrinningsområde vara åtgärdade och uppfylla krav om kretsloppsanpassning där det bedöms skäligt (Ansvar: Miljönämnden)

Föreslagen åtgärd	Kommentar
Färdigställa en VA-plan för kommunen, antagen av kommunfullmäktige senast 2013. VA-planen ska inkludera avloppsvatten, dagvatten och dricksvatten. (delat ansvar med Miljönämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Telge Återvinning)	 <p>En arbetsgrupp med tjänstemän från Södertälje kommun och Telge Nät har tagit fram förslag till en VA-plan. Kommunen har valt att göra ett omtag och tar nu i samverkan fram ett nytt förslag.</p>
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Telge Återvinning

Klimatstrategi och energiplan

Gemensamt mål för kommunstyrelsen, nämnder och bolag gällande transporter

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Energieffektivisera i den kommunala organisationen med 2 procent per år i transporter. <i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i> (Ansvar: Kommunstyrelsen, nämnder och bolag som har transporter)</p>	<p>Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslag. Basår 2012.</p>	 <p>Inom insamlingsverksamheten har drivmedelsförbrukning minskat. Inom behandlingsavdelningen är drivmedelsförbrukningen den samma trots utökad hantering av material.</p>

Målområde: Förnybar energiproduktion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Utreda möjligheten att en biogasanläggning i kommunal och/eller privat regi för produktion av fordonsgas anläggs i kommunen. I samband med detta kartlägga potentialen för biogassubstrat i närområdet. (Ansvar: Kommunstyrelsen och Telge Återvinning, 2013-2014)</p>	<p>Att en utredning görs och att potentialen för biogassubstrat i närområdet utreds.</p>	 <p>En substratkartläggning gjordes av Swedish Biogas 2010-09-01. I samband med detta gjordes en investeringskalkyl. Telge AB tog sedan beslutet att inte investera. Frågan har inte varit aktuell sedan dess. Flera andra bolag i Stockholmsområdet utreder för närvarande byggnation av biogasanläggningar.</p>
<p>Andelen matavfall i hushållens restpåse ska minska. <i>2011 var andelen matavfall 30 %.</i> (Ansvar: Telge Återvinning, 2013-2016)</p>	<p>Att andelen matavfall i hushållens restpåse minskar.</p>	 <p>Under 2014 har inga plockanalyser gjorts, nästa plockanalys är planerad under 2015. Efter våra plockanalyser 2013 har vi tagit fram en ny rutin för få jämförbara och kvalitetssäkrad data i våra plockanalyser. Under 2014 har vi expanderat antal kunder</p>

		med hemsortering och fastighetsnära insamling. Resultat från tidigare plockanalyser visar att sorteringen förbättras av dessa åtgärder.
--	--	---

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Genomföra riktade informationsinsatser till olika målgrupper om matavfallssortering. (Ansvar: Telge Återvinning, 2013-2016)	Ny broschyr "Så funkar det" har tagits fram för nyinflyttade. Två informationsfilmer har tagits fram för att visa hur matavfall tillvaratas. Vi deltog på medborgardagen tillsammans med kommunen och FTI.
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Målområde: Medveten konsumtion

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Minst en återbruksverksamhet ska anordnas i kommunal regi. Det fanns inga kommunala återbruksverksamheter 2012. (Ansvar: Telge Återvinning, 2013)	Antal återbruksverksamheter i kommunal regi.	 Möjlighet att lämna möbler mm finns nu på Tvetå och Returen. Möblerna säljs sedan av arbetsmarknadscentrum (Södertälje kommun).

Miljöprogram

Målområde: Konsumtion och beteende

Mål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
Andelen matavfall i restpåsen ska årligen minska.	Andel insamlat organiskt avfall	 Under 2014 har inga plockanalyser gjorts, nästa plockanalys är planerad under 2015. Efter våra plockanalyser 2013 har vi tagit fram en ny rutin för få jämförbara och kvalitetssäkrad data i våra plockanalyser.

		Under 2014 har vi expanderat antal kunder med hemsortering och fastighetsnära insamling. Resultat från tidigare plockanalyser visar att sorteringen förbättras av dessa åtgärder.
Minst en återbruksverksamhet ska anordnas i kommunal regi.	Antal återbruk	 Möjlighet att lämna möbler mm finns nu på Tveta och Returen. Möblerna säljs sedan av arbetsmarknadscentrum (Södertälje kommun).
Södertälje kommun ska vara en ren och snygg kommun där invånarna känner sig trygga. Kommunens betygsindex inom trygghet, renhållning och sophämtning ska vara över kommungenomsnittet.	Antal skräpföremål/10m ² samt upplevd trygghet, trivsel och uppfattningar om renhållningen i SCB:s medborgarenkät. <u>OBS! bolagen har inget uppföljningsansvar i form av siffror inom detta mål. Detta ansvarar kommunen för.</u>	

Föreslagna åtgärder	Kommentar
Färdigställa en VA-plan för kommunen, antagen av kommunfullmäktige senast 2013. VA-planen ska inkludera avloppsvatten, dagvatten och dricksvatten. (delat ansvar med Miljönämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Telge Nät)	
Samarbetet mellan miljökontoret och Telge återvinning ska stärkas i syfte att öka andelen insamlat biologiskt avfall från storkök och restauranger och andra verksamheter.	
I samarbete med berörda aktörer utreda möjligheterna till avfallsminimering och återbruk. (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden)	 Möjlighet att lämna möbler mm finns nu på Tveta och Returen. Möblerna säljs sedan av arbetsmarknadscentrum (Södertälje kommun). Det finns även möjligheter att lämna kläder till "Myrorna", både på Tveta och på Returen.
Kommunen ska vidta åtgärder för att få illegala dumpningsplatser att upphöra och nedskräpningen att minska (delat ansvar med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Telge Bostäder och Telge Fastigheter).	
Ev övriga åtgärder som genomförts istället/utöver ovanstående	

Södertälje hamn

Klimatstrategi/energiplan

Delmål	Enhet/indikator för uppföljning	Status och ev kommentar
<p>Energieffektivisera den kommunala organisationen med 2 procent per år i transporter. <i>Energiförbrukningen 2012 på dessa områden samlas in från den kommunala organisationen.</i></p>	<p>Transporter: drivmedelsförbrukning per år och drivmedelsslag. Basår 2012.</p>	 <p>Sedan år 2013 så ligger Södertälje Hamns energieffektivisering bättre till än riktvärdet.</p>